

Studiegids

Academiejaar 2011-12

Studiegebied	Gezondheidszorg
Opleiding	BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Traject	BnB in de Geriatrische Gezondheidszorg (Voltijds modeltraject)

Soort opleiding	Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding
Diplomatitel	Bachelor in de geriatrische gezondheidszorg
Toelatingsvoorwaarden	Professionele Bachelor in de Verpleegkunde
Studieomvang	60 studiepunten (ECTS)
Onderwijstaal	Nederlands
Begindatum	18-9-2011
Einddatum	17-9-2012
Vakantie	Kerstvakantie van 26-12-2011 tot 8-1-2012 Paasvakantie van 2-4-2012 tot 15-4-2012 Zomervakantie van 1-7-2012 tot 31-8-2012
Aansluit- en vervolgopleidingen	geriatrische thuisgezondheidszorg thuisgezondheidszorg oncologische zorg zorgmanagement Ma verpleegkunde en vroedkunde mits schakelprogramma sociale thuisgezondheidszorg internationale samenwerking Noord-Zuid creatieve therapie geestelijke gezondheidszorg sociale gezondheidszorg toegepaste gerontologie Ma in het management, zorg en beleid in de gerontologie mits schakelprogramma

Opleidingsprofiel

Op basis van bovenstaande kunnen de verschillende rollen van de verpleegkundige als volgt beschreven worden naar een profiel voor de bachelor in de geriatrische gezondheidszorg

1. De bachelor in de geriatrische gezondheidszorg als clinicus: beoordeelt vanuit zijn gespecialiseerde deskundigheid het ontstaan, de evolutie, de objectieve meetresultaten en de benadering/behandeling van de gezondheidsstatus van de gerontologische / geriatrische cliënt

heeft inzicht in de kwetsbaarheidstatus van de oudere zorgvrager
verstrekt gespecialiseerde verpleegkundige zorg op een wetenschappelijk verantwoorde manier
ontwikkelt en past op een systematische wijze theorieën en concepten toe volgens 'state of the art', cfr. vraaggestuurde zorg
beschikt over diepgaande kennis van het normale verouderen, kennis van ziekteprocessen en de relatie tussen beiden

2. De bachelor in de geriatrische gezondheidszorg als coördinator:
draagt zorg voor de continuïteit van planning, organisatie en communicatie binnen het interprofessioneel team
coördineert de zorg tegen de achtergrond van een ethisch en deontologisch referentiekader, waarbij wordt uitgegaan van belevingsgerichte zorg met aandacht voor het levensloopperspectief van de zorgafhankelijke gerontologische / geriatrische cliënt vervult daarbij een intermediaire coördinerende rol in de intra-, extra- en transmurale zorgsettings
evalueert de efficiëntie en kwaliteit van zorg volgens een methodische werkwijze
communiceert gepast met het doelpubliek en de vooropgestelde doelstellingen, in functie van de kwaliteit van zorg voor de gerontologische/geriatrische cliënt

3. De bachelor in de geriatrische gezondheidszorg als kwaliteitsmanager:
functioneert als procesbewaker van de kwaliteit van de individuele en globale zorgverlening aan gerontologische / geriatrische cliënten
integreert nieuwe onderzoeksresultaten in de gespecialiseerde verpleegkundige zorg
hanteert standaarden, richtlijnen en guidelines voor de evaluatie van de kwaliteit van zorg
werkt aan een innoverend zorgbeleid
ondersteunt de uitbouw van het zorgnetwerk voor de geriatrische patiënt, met referentiepersonen/aanspreekpunten op andere zorgdomeinen dan deze specifiek voor de geriatrische zorgvrager
bewaakt het aspect van 'vraaggestuurde' zorg op maat

4. De bachelor in de geriatrische gezondheidszorg als gezondheidsvoorlichter:
geeft gezondheidsvoorlichting en -opvoeding aan de gerontologische / geriatrische cliënt en zijn familie, als clinicus, begeleider en coördinator van gespecialiseerde zorg voor ouderen
werkt een preventief zorgbeleid uit met betrekking tot de gerontologisch / geriatrische cliënt
draagt bij aan de educatie van niet-geriatrisch geschoolde zorg- en hulpverleners onder de vorm van permanente bijscholing, specifieke toelichting bij fasen van het transmurale zorgproces en resultaten van screening en/of onderzoek

5. De bachelor in de geriatrische gezondheidszorg als lid van het interprofessionele team:
neemt binnen het interprofessionele team de coördinatie op voor het gespecialiseerde zorgproces
heeft kennis van en inzicht in de functieomschrijving van de verschillende teamleden, zoals vermeld in het zorgprogramma geriatric, betrokken bij de organisatie en uitvoering van de zorg rond de gerontologische / geriatrische cliënt
communiceert op gepaste wijze met de leden van het team, in functie van de zorgdoelen

6. De bachelor in de geriatrische gezondheidszorg als onderzoeker en/of als onderzoeksmedewerker:
evalueert kritisch reflectief het eigen handelen, en het routinematig verloop van het handelen binnen de zorgcontext van de gerontologische / geriatrische cliënt
consulteert recente en relevante wetenschappelijke en/of beroepsspecifieke literatuur ter ondersteuning van de dagelijkse praktijk
werkt mee aan wetenschappelijk onderzoek en integreert de onderzoeksresultaten in de gespecialiseerde verpleegkundige zorg
werkt verbeterprojecten uit binnen de gerontologisch / geriatrische domein op een methodische wijze, met het oog op kwaliteitsverbetering
werkt innovatief

7. De bachelor in de geriatrische gezondheidszorg als begeleider:
staat in voor de vorming, het onderwijs en de training van studenten verpleegkunde, pas afgestudeerden en collega's, rekening houdend met relevante evoluties binnen de gerontologisch / geriatrische zorgverlening
detecteert potentiële of actuele valkuilen in de verhouding van draagkracht/draaglast bij de patiënt, mantelzorger en hulpverlener in functie van het sociaal vangnet van de zorgvrager, en stuurt bij waar mogelijk door aangepaste begeleiding

8. De bachelor in de geriatrische gezondheidszorg als beleidsverantwoordelijke:
heeft in de gerontologisch / geriatrische zorgverlening een economische
beleidsverantwoordelijkheid
verleent, in overleg met andere disciplines, kwalitatief hoogstaande gerontologisch /
geriatrische zorg op de meest efficiënte en effectieve manier
past de uitvoering van het zorgproces aan conform de actuele economische situatie en de
regelgeving met betrekking tot de organisatie en uitvoering van de zorg voor ouderen

Eindcompetenties

Algemene competenties GER AC

GER AC 1 denk- en redeneervaardigheid
GER AC 2 het verwerven en verwerken van informatie
GER AC 3 het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken
GER AC 4 creativiteit
GER AC 5 het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken
GER AC 6 het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken
GER AC 7 een ingesteldheid van levenslang leren

Beroepsgerichte competenties GER BC

GER BC 1 teamgericht kunnen werken
GER BC 2 oplossingsgericht kunnen werken: zelfstandig complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk kunnen definiëren en analyseren
GER BC 3 zinvolle oplossingsstrategieën kunnen ontwikkelen en toepassen
GER BC 4 het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk

Beroepsspecifieke competenties: kerncompetenties met deelcompetenties

GER 1 Organiseren en coördineren van de diverse aspecten van zorg, ook in niet-vertrouwde, complexe zorgsituaties, om ze te laten verlopen als een continu en integraal proces

GER 1.1 Coördineren en afstemmen van de zorg rond het cliëntsysteem
GER 1.2 Afstemmen en bewaken van de intra-, extra en transmurale zorg tot een continu en integraal zorgproces / zorgketen
GER 1.3 Regie voeren op basis van klinische deskundigheid over de uitvoering van het zorgproces
GER 1.4 Autonoom optreden vanuit een samenwerkingsmodel als belangenbehartiger van het cliëntsysteem
GER 1.5 Bewaakt het verloop van het zorgprogramma / klinisch pad / zorgketen

GER 2 Op een professioneel verantwoorde wijze vraaggestuurde zorg op maat verlenen ook in niet vertrouwde, complexe zorgsituaties, gericht op het somatisch, sociaal, psychisch en existentieel welbevinden van de zorgvrager in een multiculturele omgeving

GER 2.1 Detecteren van de nood en vertalen naar vraaggestuurde zorg
GER 2.2 Systematisch integreren van modellen van methodisch werken
GER 2.3 Handelen vanuit een professionele relatie en houding
GER 2.4 Flexibel uitvoeren en aanpassen van het verpleegkundig zorgproces

GER 3 Toonaangevend functioneren binnen het intra- en interprofessionele team

GER 3.1 Interprofessionele en intraprofessionele relaties opbouwen en efficiënt samenwerken rond gemeenschappelijke zorgdoelstellingen
GER 3.2 Coachen van en leiding geven aan medewerkers in een gestructureerd team
GER 3.3 Leveren van een waardevolle bijdrage tot het interprofessionele gebeuren

GER 4 De kwaliteit van zorg en welzijn bewaken en bevorderen

GER 4.1 Informatie, advies en educatie verlenen in het kader van preventie en het begeleiden van veranderingsprocessen
GER 4.2 Ondersteunen en toepassen van het kwaliteitsbeleid van de instelling
GER 4.3 Kwaliteitsbevorderende initiatieven voorstellen of ondersteunen

GER 5 Constructief bijdragen aan de actuele beroepsontwikkeling

GER 5.1 Gericht en methodisch vak- en wetenschappelijke literatuur opzoeken
GER 5.2 Met inzicht participeren aan praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek
GER 5.3 Kritisch beoordelen van relevantie en bruikbaarheid van wetenschappelijke informatie en implementeren in de beroepsuitoefening

GER 6 Autonoom professioneel innoveren en inventief denken en handelen

GER 6.1 Participeren in vernieuwingsprojecten
GER 6.2 Acties ondernemen om zich verder te professionaliseren
GER 6.3 Oplossen van problemen in wisselende praktijksituaties
GER 6.4 Vanuit een kritische ingesteldheid continu toetsen van het beroepsmatig handelen
GER 6.5 Actieve bijdrage leveren tot het profileren van het beroep en de belangen van de beroepsgroep

Modeltrajecten

Modeltraject BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
- deeltraject BnB in de Geriatrische Gezondheidszorg

Opleidingsprogramma

BnB in de Geriatrische Gezondheidszorg (Voltijds modeltraject)		studiepunten	tijdsorganisatie
GEZ/10-11/PGBNB-GER/1	module 1: Management in de zorg voor ouderen	6	Periode 1
GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.1	- Leadership in de geriatrische zorg	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.2	- Evidence Based Nursing	2	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.3	- Veranderingsmanagement	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.4	- Positie in een interprofessioneel team	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.5	- Transmuraliteit	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/2	module 2: Gerontologie en geriatrische pathologie	6	Periode 2
GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.1	- Gerontologische/geriatrische cliënt	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.2	- Neurologische aspecten	2	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.3	- Interdisciplinaire aanpak bij revalidatie	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.4	- Urologie en nefrologie	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.5	- Hartfalen	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/3	module 3: Aspecten van zorg naar het levenseinde	6	Periode 3
GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.1	- Palliatief landschap	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.2	- Observatie en evaluatie van pijn	2	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.3	- Luisteren als hulpverlener	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.4	- Ethische en juridische aspecten	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.5	- Contextuele benadering	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/4	module 4: Actuele trends	6	Periode 4
GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.1	- Gezondheidspromotie en patiënteneducatie	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.2	- Vrijheidsbeperking en mobiliteit	2	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.3	- Malnutritie en voedingstips	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.4	- Complementaire benadering bij onrust en slaap	1	
GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.5	- Socio-culturele achtergronden	1	
GEZ/10-11/BNB-GER/1.2+2.2+3.2	Bachelorproef	6	Academiejaar
GEZ/10-11/BNB-GER/1+2+3	Klinisch onderwijs	30	
GEZ/10-11/BNB-GER/1.3+2.3+3.3	- Professionele ervaring	24	Academiejaar
GEZ/10-11/BNB-GER/1.3+2.3+3.3	- Portfolio	6	Academiejaar

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Tijdsorganisatie:	Samengesteld opleidingsonderdeel		
Periode 1	GEZ/10-11/PGBNB-GER/1 - module 1: Management in de zorg voor ouderen		
Docent(en):	Delen van dit samengesteld onderdeel:		
De Cuyper Kenny		Studie- punt	Weging
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.1 - Leadership in de geriatrische zorg	1	1
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.2 - Evidence Based Nursing	2	2
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.3 - Veranderingsmanagement	1	1
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.4 - Positie in een interprofessioneel team	1	1
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.5 - Transmuraliteit	1	1
Wegingsfactor: 6			
Quotering:			
Op 20 (tot op een halve)			
Delibereerbaar			
Herkansing: Niet-geslaagde dOLODs	al de niet-vrijgestelde delen zijn te volgen		
	<u>Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)</u>		
	Professionele bachelor in de verpleegkunde		
Soort opleidingsonderdeel:			
samengesteld opleidingsonderdeel			
Trajectschijf: 1			
Soort contract:			
DIP			
Onderwijstaal:			

Docent(en):

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.1 - Leadership in de geriatrische zorg

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 30u

Het zorgprogramma geriatric wordt gebruikt als vertrekpunt en leidraad voor deze themadag. In een eerste fase worden de (filosofische/politieke) achtergrond, de doelstellingen, het ontwikkelingsproces, voorwaarden en actuele ontwikkelingen besproken. De verschillende onderdelen van het programma worden besproken naar inhoud, vorm en voorwaardelijke criteria. Tot slot wordt de invloed van dit zorgprogramma op de zorgsector besproken, met inbegrip van bevorderende en belemmerende factoren bij de implementatie. Dit alles wordt verduidelijkt met cases van ziekenhuizen uit het Belgische zorglandschap.

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:

deel van een
opleidingsonderdeel

In een tweede deel wordt de inhoud van dit programma zeer concreet voorgesteld vanuit een ziekenhuisgroep (3 camp), waarbij het zorgprogramma op een procesmatige wijze wordt geconverteerd naar de missie, visie en doelstellingen van deze groep. De ontwikkeling van een klinisch zorgtraject (en het enten van een zorgplan) wordt gebruikt als voorbeeld. De kwaliteit van zorg voor de geriatrische cliënt is hierbij de rode draad.

Onderwijstaal:

Nederlands

In de lijn van het zorgprogramma, als ondersteuning voor de geriatrische zorgverlening, moeten verpleegkundigen die gespecialiseerd zijn in dit deelgebied de nodige kennis en skills meekrijgen om zich te profileren. In een medische wereld waarin continuïteit en innovatie belangrijke drijfveren zijn, moet de verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid beschikken over voldoende flexibiliteit om verschillende professionele rollen aan te nemen, noodzakelijk om in complexe interprofessionele zorgsituaties de creativiteit en continuïteit te garanderen. Hij/zij moet als het ware beschikken over leiderschaps capaciteiten om zich binnen een zorgorganisatie te profileren als vertegenwoordiger van de geriatrische cliënt.

Doelstellingen

De student:

kent de principes van clinical leadership

kent de achtergrond en doelstellingen van het zorgprogramma

kan karakteristieken van de gerontologische/geriatrische cliëntenpopulatie beschrijven

kan de diensten ter erkenning aanduiden

kan de diensten differentiëren en plaatsen binnen een individueel zorgplan

kan een toepassing van het zorgprogramma maken naar een instelling voor medische hulpverlening

duidt de gevolgen aan van de vergrijzing voor de zorgsector

duidt de gevolgen aan van het zorgprogramma voor het geriatrisch zorglandschap (macro), een zorginstelling (meso) en oudere zorgvrager (micro)

kan een zorgplan hanteren en plaatsen binnen een klinisch pad

kent de opbouw en de werking van klinische paden

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 1
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 1	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Leadership i/d geriatr zorg/Clinical leadership			
Cursus	Leertekst GER: Leadership i/d geriatr zorg/Introductie: gerontologisch - geriatr patiënt			
Cursus	Leertekst GER: Leadership i/d geriatr zorg/Zorgprogr in acute zorg ZH setting			
Cursus	Leertekst GER: Leadership i/d geriatr zorg/Zorgprogramma geriatric			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Zorgcoördinatie; Zorgvoorzieningen voor ouderen.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 3 – 5 – 6 – 7 GER BC 1 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.2 - 1.3 - 1.5 - 3.1 - 3.2 - 3.3 - 4.2 - 6.5

Docent(en):

Deelopleidingsondereel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.2 - Evidence Based Nursing

Wegingsfactor: 2

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 60u

Om de kwaliteit van de zorgverlening te garanderen, moeten verpleegkundige handelingen worden getoetst aan de beschikbare wetenschappelijke literatuur. Tradities en gewoonten vinden immers geen plaats meer binnen de snel evoluerende zorgverlening, tenzij het de kwaliteit van zorg ten goede komen. De verpleegkundige houdt zichzelf up to date over een specifiek thema m.b.v. beschikbare literatuur. Hij/zij controleert regelmatig of de huidige wijze van verpleegkundig handelen strookt met de best evidence practice. De verpleegkundige moet daarom de nodige kennis en kunde vervaardigen om de kwaliteit van zorg en van de beschikbare/gerichte literatuur naar waarde te schatten. Hij/zij beseft dat wetenschappelijk onderzoek een belangrijke bijdrage kan leveren. Handelswijzen en zorgsituaties moeten worden bekeken op een kritische, methodische wijze om opportuniteiten van verbetering te detecteren. Hierbij wordt de autonomie van de zorgvrager als referentiekader gebruikt. Hij/zij wordt onderricht in terminologie en methodieken (zoekstrategieën) om zich te banen in de wetenschappelijke literatuur en deze te vertalen naar de praktijk. Verschillende databanken worden aangehaald, zoektips worden aangeleerd en de student kan overweg met Mesh-termen.

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Onderwijstaal:

Nederlands

Doelstellingen

De student:
kent wetenschappelijke basisterminologie (type publicatie, methodologie, statistische parameters)
kan een geriatrische zorgproblematiek omzetten in een PICO en vertalen naar zoektermen voor een databank
kent de belangrijkste databanken, inclusief werken met meshtermen, limieten, etc.
kan op een efficiënte en effectieve (resultaatgericht) wijze opzoekwerk verrichten in databanken
kan de kwaliteit van wetenschappelijke literatuur bepalen
kan resultaten van een onderzoek op een systematische wijze omzetten/overbrengen naar de praktijksituatie

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 1
Zelfstudie (52u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 1	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: EBN/Blackboard en ICT			
Cursus	Leertekst GER: EBN/Databanken			
Cursus	Leertekst GER: EBN/Evidence bases practice			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.
Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Literatuurstudie.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 3 – 4 – 7 GER BC 2 – 4 GER 2.2 - 5.1 - 5.2 - 5.3 - 6.2 - 6.5

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Docent(en):

Deelopleidingsondereel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.3 - Veranderingsmanagement

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Op 20 (tot op een halve)

Leerinhoud

De wereld van de verpleegkunde en de uitoefening van het verpleegkundig beroep evolueert op sommige gebieden zeer snel. Eenvoudige aanpassingen tot existentiële veranderingen worden doorgedreven en laten zich duidelijk opmerken. Het kan gaan over zuiver organisatorische veranderingen (teamverband), over structurele aanpassingen (technologie) of veranderingen in de vertaling van het waarden – en normenpatroon (patiëntenbenadering).

Op een zeer praktische manier wordt getracht weer te geven welke randvoorwaarden aanwezig moeten zijn om vb. de rol van innovator in deze context tot uiting te kunnen brengen. Een aanzet tot veranderen moet immers gedragen worden door de organisatiestructuur en passen binnen de cultuur van de omgeving. Het veranderingsproces moet zich uiteindelijk systematisch kunnen ontplooiën binnen een aanvaardbare tijd (tijdsmanagement).

De verpleegkundige, gespecialiseerd in de geriatrische zorg moet aldus beschikken over een goede dosis flexibiliteit en moet gekend zijn met standaarden, registratie-instrumenten en dergelijke meer voor een goede kwaliteitswaarborging. Hij/zij erkent het belang van referentiepersonen en werkgroepen binnen het verpleegkundig departement en kan hiertoe een bijdrage leveren met het oog op verdere professionalisering.

Veranderingen in de gezondheidsector kunnen echter maar leiden tot succes als ze worden gedragen en ondersteund door competente zorgverleners. Maar van waar komen die competenties? Op welke basis kunnen ze worden eigen gemaakt? Deze vragen worden tijdens deze dag beantwoord.

Onderwijstaal:

Nederlands

Doelstellingen

De student:

heeft kennis en inzicht in de organisatiestructuur en cultuur
kent de principes van competentie management (waarden en normen, professionalisering)
heeft inzicht in competentiegericht zorgverlening (competentiemodel voor de zorgvrager en – drager)
kan knelpunten in een organisatie (microniveau) en/of uitvoeringsmethodiek signaleren en analyseren
kent een methode om aan veranderingsmanagement te doen
kan een verandering/innovatie stapsgewijs uiteenzetten
kan een verandering op een gepaste manier implementeren, continueren, bijsturen en evalueren
kan een veranderingsproces uitvoeren en opvolgen

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 1
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 1	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Veranderingsmanagement/Acute sector - klinisch pad			
Cursus	Leertekst GER: Veranderingsmanagement/Competentiemanagement i/d geriatr zorgverlening			
Cursus	Leertekst GER: Veranderingsmanagement/Long term care			
Cursus	Leertekst GER: Veranderingsmanagement/Meetinstrumenten			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Zorgcoördinatie; Literatuurstudie; (Psycho-)geriatrische methodiek.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 2.2 - 4.2 - 4.3 - 5.1 - 6.2 - 6.3 - 6.4

Docent(en):

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.4 - Positie in een interprofessioneel team

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

De actuele zorgsector wordt op verschillende manieren gekleurd. Naast de multiculturaliteit onder de patiënten en ook hulpverleners, nemen diverse beroepsdisciplines steeds concretere rollen aan, met de nodige taakverdeling en afbakening van professionele domeinen. De verpleegkundige staat eigenlijk niet mee in de kring maar eerder centraal als overlegorgaan, sturende en structurele bemiddelaar, en verbonden met de arts. Hiervoor zijn zeer veel sociaalvaardige skills nodig. De volgende doelen worden vooropgesteld:

De verpleegkundige kan de zorg rond het cliëntsysteem van de oudere zorgvrager op een gepaste en sluitende manier organiseren en coördineren. Zij/hij beschikt hiervoor over de nodige relationele en communicatieve vaardigheden. Hij/zij kent tevens de principes van tijdsmanagement en kan deze toepassen binnen inter- en intraprofessioneel overleg (efficiëntie). Hij/zij past zijn/haar positie aan, afhankelijk van de verwachte inbreng, meer bepaald als lid van een multidisciplinair team of als verantwoordelijke binnen een zorgteam (zorgdifferentiatie). De verpleegkundige dient aldus enerzijds overlegtechnieken te beheersen om in discussie te gaan met andere beroepsdisciplines en kan anderzijds de deskundigheid van collega professionals stimuleren door een goede coach en begeleider te zijn. In deze laatste rol delegeert hij/zij interventies aan de meest geschikte zorgverstrekker. Zij/hij past de principes van groepsdynamiek toe.

Onderwijsstaal:
Nederlands

De verpleegkundige kan een duidelijk onderscheid maken tussen beide posities, met respect voor de achtergrond van de andere teamleden. Het resultaat van het overleg moet steeds te zien zijn in het zorgproces en de kwaliteit van de uitvoering ervan.

Doelstellingen

De student:

kent de principes van interprofessioneel samenwerken

kan zich afbakenen als verpleegkundige binnen een multidisciplinair team

heeft kennis van en inzicht m.b.t. de domeinen van kennis en skills van de verschillende beroepsdisciplines in de gezondheidsector.

kan de verschillende zorgfuncties een plaats geven binnen de geriatrische zorgcontext (kader)

heeft kennis van overlegtechnieken en kan een vergadering leiden op een positieve, gecontroleerde en doelgerichte manier

kent de principes van delegeren en kan deze constructief toepassen in een rollenspel, t.a.v. spelers uit eenzelfde en/of

andere discipline

heeft respect voor verschillen in cultuur en opleidingsachtergrond van de andere teamleden

kan de sterktes en zwaktes van de andere teamleden inschatten

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 1
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 1	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Positie in een interprof. team/Omgaan met functiedifferentiatie			
Cursus	Leertekst GER: Positie in een interprof. team/Overlegtechnieken			
Cursus	Leertekst GER: Positie in een interprof. team/Rollenspel - hoe delegeren			
Cursus	Leertekst GER: Positie in een interprof. team/Werken binnen een interprof. team - theorie			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Interprofessioneel samenwerken in de gezondheidszorg; Zorgcoördinatie.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 3 – 5 – 6 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.3 - 3.1 - 3.2 - 3.3 - 4.1 - 4.2 - 6.2

Docent(en):

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.5 - Transmuraliteit

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Het maatschappelijk beeld is zeer sterk gekleurd, als gevolg van multiculturaliteit én vergrijzing. Dit brengt heel wat gevolgen met zich mee, die noodzakelijk zijn om de kwaliteit van leven en de leefbaarheid te bewaren/bevorderen, maar die niet steeds zichtbaar zijn. De verpleegkundige, gespecialiseerd in de geriatrische zorg kan deze evoluties aanwijzen en zich richten op die belangrijke gevolgen van de vergrijzing. Hij/zij is overtuigd van de gelijkwaardigheid van chronic care management en acute zorgverlening, daar een langere levensduur (met goede levenskwaliteit) meer en meer afhangt van een goed lange termijnbeleid m.b.t. chronische ziekten en dergelijke meer. Hij/zij kent verder initiatieven van de overheid en lokale besturen m.b.t. coördinatie van het zorgplan en maximaal behoud van zelfredzaamheid, cfr. woonzorgdecreet, woonzorgzones, SIT en SEL. In de context van schaarste aan zorgverleners kan hij/zij de zorgbehoeften (en evolutie) van de oudere zorgvrager objectiveren, tegen de sociaal-economische achtergrond van dit individu. Aan de hand van betrouwbare meetinstrumenten kan een inschatting worden gemaakt op specifieke tijdstippen, vb. bij opname, tussentijds en/of tijdens de ontslagfase van de oudere persoon. Hij/zij houdt rekening met de systemische context van deze persoon. Vanuit een holistische visie en in overleg met andere professionele disciplines tracht hij/zij om de zelfredzaamheid van de oudere persoon op een creatieve en effectieve manier te waarborgen en/of te bevorderen. Ook de draagkracht van de mantelzorger is zeer belangrijk, met eventuele drempels tot actieve ondersteuning. Continuïteit en effectiviteit van het zorgproces is uiteindelijk zeer belangrijk, met afstemming van de intra-, trans- en extramurale dienstverlening. De sturende rol van de huisarts in de eerste lijn zorgverlening moet extra worden benadrukt.

Onderwijstaal:

Nederlands

Doelstellingen

De student:

kent de maatschappelijke gevolgen van de vergrijzing en kan enkele belangengroepen voor/van ouderen opsommen.

kent begrippen zoals ketenzorg, woonzorg zones, ...

kent de kernpunten van het woon- en zorgdecreet

kan een casus bespreken, opbouwen aan de hand van het woon- en zorgdecreet

kadert de rol van de eerste lijn hulpverlener in de context van ketenzorg

benoemt structurele overlegorganen in functie van het zorgproces voor de thuiswonende oudere

heeft inzicht in de beschikbare sociale voorzieningen van zorg- en andere dienstverlening

kan de sociale kaart hanteren

kan de zelfzorg- en ondersteuningsbehoefte, de draagkracht/last-verhouding e.d. bij de thuiswonende oudere en/of de familie in kaart brengen, in het ziekenhuis/thuis (assessment), d.m.v. diverse meetinstrumenten

heeft inzicht in stimulerende en remmende factoren m.b.t. sociale ontwikkeling en maatschappelijke betrokkenheid

Care Burden Index (of meetinstrumenten)

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 1
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 1	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Transmuraliteit/Chronic care management			
Cursus	Leertekst GER: Transmuraliteit/Onslagmanagement			
Cursus	Leertekst GER: Transmuraliteit/Woon- en zorgdecreet			
Cursus	Leertekst GER: Transmuraliteit/Zorgebeleid voor ouderen: voorzieningen en sociale kaart			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Zorgvoorzieningen voor ouderen; Maatschappelijke diagnostiek.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 4 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 1.2 - 1.3 - 6.3 - 6.4

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Tijdsorganisatie:	Samengesteld opleidingsonderdeel		
Periode 2	GEZ/10-11/PGBNB-GER/2 - module 2: Gerontologie en geriatrische pathologie		
Docent(en):	Delen van dit samengesteld onderdeel:	Studie- punt	Weging
De Cuyper Kenny	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.1 - Gerontologische/geriatrische cliënt	1	1
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.2 - Neurologische aspecten	2	2
Wegingsfactor: 6	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.3 - Interdisciplinaire aanpak bij revalidatie	1	1
Quotering:	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.4 - Urologie en nefrologie	1	1
Op 20 (tot op een halve)	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.5 - Hartfalen	1	1
Delibereerbaar			
Herkansing: Niet-geslaagde dOLODs	al de niet-vrijgestelde delen zijn te volgen		
	<u>Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)</u>		
	Professionele bachelor in de verpleegkunde		
Soort opleidingsonderdeel:			
samengesteld opleidingsonderdeel			
Trajectschijf: 1			
Soort contract:			
DIP			
Onderwijstaal:			

Docent(en):

Deelopleidingsondereel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.1 - Gerontologische/geriatrische cliënt

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Inleidend op de module van ziektebeelden die frequent voorkomen bij ouderen wordt het frailty-concept aangehaald. Dit begrip biedt een belangrijk framework om het verouderingsproces en geriatrische ziektebeelden te kaderen en van daaruit individuele totaalzorg op te bouwen. De student ontwikkelt kennis over belangrijke indicatoren van frailty, over hoe deze status (en evolutie) te objectiveren aan de hand van een assessment en over mogelijke interventies, afhankelijk van uitlokkende factoren. Hij/zij krijgt tevens inzicht over de gevolgen van de evolutie in frailty op het dagelijkse leven en kan interventies aanhalen om op een preventief niveau in te grijpen, rekening houdend met de sociale context en referentiekader van de zorgvrager. Zij/hij kan de oudere persoon, z'n omgeving en indien nodig collega zorgverstrekkers informeren en advies geven over de ontwikkeling van frailty, de gevaren en potentiële risico's en over de effectiviteit van eventuele interventies. De verpleegkundige moet tevens bewust worden gemaakt van de zinvolle bijdrage die andere beroepsdisciplines mogelijk kunnen bieden. In die zin wordt het belang van een multidisciplinaire benadering van het probleem besproken. Deze benadering reflecteert zich in het zorgplan op een methodische wijze.

Onderwijsstaal:

Nederlands

Net zoals over het verouderingsproces verschillende stellingnames bestaan, werd het probleem van psychosen reeds vanuit verschillende hoeken en kanten benaderd en bekeken. Heeft het iets te maken met een verstoord biologisch proces? Schuilt er een betekenis achter de woorden? Of heeft het te maken met gedachteruis dat voortkomt uit het feit van progressieve isolatie, eenzaamheid en ontbreken van een sociale daginvulling?

Met het toenemend aantal ouderen in de maatschappij, het groeiend aantal personen met psychische problemen en de duidelijke nadruk op totaalzorg in een systemische context is het haast onverantwoord om te weinig aandacht te besteden aan frequente psychiatrische/psychopathologische verwikkelingen, die een enorme impact hebben op het dagelijkse leven. De verpleegkundige kan met de leerstof aan de slag, een eigen visie formuleren en zowel de patiënt als de familie informeren en begeleiden.

Een onderwerp dat in beide voorgaande topics een belangrijke rol kan spelen, is medicatiegebruik en therapietrouw. Uit een studie over de kennis van geneesmiddelen bij zorgverleners bleek dat dit domein zeer ongekend was. Dit kan leiden tot diverse en frequente fouten en tot onbetrouwbaar zijn van het medicatiebeleid in de omgang met de individuele patiënt. Maar ook zorgvragers gaan niet altijd adequaat om met het medicatieschema. Therapieontrouw wordt uitgelokt ofwel door een te kort aan discipline, een gebrek aan kennis en inzicht in het therapeutisch belang en meer en meer ook door financiële problemen. In die zin is het belangrijk om de meest gebruikte medicatiegroepen onder de loep te nemen en te bekijken vanuit casuïstiek. Op die manier wordt de verpleegkundige al dan niet aangezet tot het opzoeken en overbrengen van relevante informatie m.b.t. de medicatie. De verpleegkundige moet ook oog hebben voor signalen van therapieontrouw (het niet innemen) alsook voor verschijnselen t.g.v. therapieontrouw (vb. nevenwerkingen, ontwenning e.d.). Hij/zij beschikt over beschikbare informatiebronnen (databanken enz.) en een methodiek om de patiënt en familie te voorzien van richtlijnen om de therapietrouw te bevorderen.

Doelstellingen

De student:

kan het begrip 'frailty' beschrijven op een objectieveerbare manier (indicatoren)

kan het begrip frailty kaderen in het normale verouderingsproces

kan een onderscheid maken tussen gerontologische en geriatrische ontwikkelingen

bespreekt op evidentie gebaseerde interventies ter preventie van frailty

kan geriatrische syndromen en complexe problematiek vroegtijdig herkennen

kan de functionele status in rekening brengen bij de zorgplanning, rekening houdend met de leefomgeving van de gerontologische/geriatrische cliënt

kan afwijkend gedrag bij de oudere detecteren en beschrijven

kan een psychose beschrijven

heeft inzicht in het ontstaan van psychosen

kan personen met psychose op een gepaste en individuele manier benaderen

kan als verpleegkundige de rol van begeleider invullen naar de gerontologische/geriatrische cliënt met psychose en de families

heeft kennis en inzicht m.b.t. de meest gebruikte medicatiegroepen bij ouderen

kan een risicoanalyse uitvoeren op nevenwerkingen bij polyfarmacie

kan gericht observeren bij wijziging in het medicatiebeleid bij de oudere (delier, constipatie, ...)

kan een begeleidende rol opnemen bij het gebruik van medicatie, bij therapietrouw aan het medicatieschema en naar ontslag toe

kan de gerontologische/geriatrische cliënt en familie informeren en educeren over medicatie en het belang van therapietrouw

Werkvormen

Werkvorm	Spreading	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 2
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 2	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Gerontologisch geriatrie patiënt/Gerontologie			
Cursus	Leertekst GER: Gerontologisch geriatrie patiënt/Gerontopsychiatrie - psychosen			
Cursus	Leertekst GER: Gerontologisch geriatrie patiënt/Polyfarmacie			
Cursus	Leertekst GER: Gerontologisch geriatrie patiënt/Therapietrouw			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Multipathologie en farmacologie bij ouderen; Verpleegkundige zorgaspecten bij ouderen; Gerontopsychiatrie; Psychopathologie en farmacologie.

Naslagwerken:

Reader: *Geriatric, dagelijkse praktijk. Algemene aspecten*. Auteurs: Afschrift, M., Leners J-C, e.a.

Uitgeverij: Pfizer, Editie 2 / 2002, ISBN 90-804292-4-4.

Handboek: *Merck Manuel Leeftijd en gezondheid 2008*. Auteurs: Merck & Co. Uitgeverij: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031347582.

Handboek: *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatrie*. Auteurs: Rikkert, O., Flamaing, J., e.a.

Uitgeverij: De Tijdstroom, Editie 2008, ISBN 978 90 5898 1394.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 3 – 6 – 7 GER BC 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.2 - 2.1 - 2.2 - 2.4 - 3.1 - 4.1

Docent(en):

Deelopleidingsondereel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.2 - Neurologische aspecten

Wegingsfactor: 2

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 60u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Onderwijstaal:

Nederlands

Het zenuwstelsel heeft een zeer belangrijk aandeel in de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van het individu. Letsels aan dit systeem kunnen op verschillende manieren ontstaan. Bij personen op latere leeftijd ligt vaak een ziekte, dan een trauma, aan de basis. In die zin is de neurologische aandoeningen vaak reeds langer (sluipend) aanwezig dan wanneer de stoornis zich laat opmerken onder de vorm van een beperking. Ook de impact op het dagelijkse leven op dat moment wordt dan duidelijk. Voorbeelden van zulke aandoeningen zijn de ziekte van Parkinson, dementie, CVA maar zeker ook MS. De progressieve achteruitgang van deze ziektebeelden kan medicamenteus, maar ook op paramedische wijze worden beïnvloed. In die zin is een vroegtijdige herkenning, signalering en multidisciplinaire aanpak van zeer groot belang. Op basis van deskundig inzicht kan de verpleegkundige knelpunten opsporen en/of signaleren m.b.t. de kwaliteit van leven, die kunnen worden beïnvloed door de zorgverlening en/of de omgeving aan te passen. Het wijzigen van het zorgplan voor een individuele cliënt/zorgvrager gebeurt op een systematische wijze, d.w.z. na multidisciplinair overleg en na betrokkenheid van de cliënt (en indien gewenst/noodzakelijk de familie).

Een empathische benadering van de cliënt met een neuropathologische problematiek is zeer belangrijk. De cliënt heeft nood aan ondersteuning en motivatie vanuit verschillende hoeken (interdisciplinair) om te revalideren. Naast de lichamelijke en psychologische ondersteuning, moet worden gedacht aan (materieel) aanpassingen in de onmiddellijke omgeving van de cliënt in het kader van zelfredzaamheid, vb. huiselijke aanpassingen.

Het besef van de impact op het dagelijkse leven is tijdens het ganse contact van uiterst belang. In een terminale fase wordt comfortzorg belangrijker dan activatie.

De verpleegkundige heeft dus een belangrijke rol in de organisatie en coördinatie van een multidisciplinaire aanpak, met oog voor het comfort van de cliënt, diens zelfredzaamheid en de familie. In de rol van educator kan hij/zij de cliënt en/of familie op elk moment tijdens het ziekteproces voorzien van praktische tips om de dagelijkse activiteiten van zelfzorg te faciliteren. Tot slot heeft zij/hij oog voor problemen van therapietrouw en kan hierbij een ondersteunende rol aannemen.

Een medisch en eerder theoretisch deel wordt aangevuld met de ervaringen van een persoon met de ziekte van Parkinson. Zij zal voornamelijk de vertaalslag doen van de impact van de ziekte van Parkinson op het dagelijkse leven. Verder wordt een zeer specifieke op voeding gebaseerde strategie aangereikt in het kader van symptoombehandeling.

Doelstellingen

De student:

kan een beschrijving en differentiatie maken van het ziektebeeld parkinson en parkinsonisme
kan gericht observeren naar de ziekte van Parkinson en ontwikkeling van potentiële beperkingen/handicaps
heeft inzicht in het belang van fysiotherapie voor het dagelijkse leven van personen met parkinson
kan andere disciplines aanduiden en betrekken die een zinvolle bijdrage kunnen leveren (multidisciplinair) aan de zelfredzaamheid van de cliënt
kan praktische tips geven aan personen met parkinson(ismen) en familie ter verbetering van de kwaliteit van het dagelijkse leven
heeft inzicht in de beleving en levenskwaliteit van personen met parkinson(ismen)

kent het ziektebeeld van multiple sclerose: erkenning en ontstaan, evolutie, potentiële gevolgen
kan potentiële problemen naar zelfzorg en zelfredzaamheid bekijken vanuit een multidisciplinair standpunt
heeft inzicht in de psychologische impact van de ziekte voor de cliënt en diens omgeving

kan bij het plannen van de zorg rekening houden met de functionele status, de leefomgeving van de oudere en de draagkracht van de mantelzorger

In functie van de continuïteit van zorg, en met respect voor de autonomie van de cliënt, kan de verpleegkundige thuisondersteunende diensten en – vervangende diensten aanduiden.

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 2
Zelfstudie (52u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 2	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Neurologische aspecten/Multiple sclerose			
Cursus	Leertekst GER: Neurologische aspecten/Parkinsonsyndroom			
Cursus	Leertekst GER: Neurologische aspecten/Zorgsp bij ouderen met parkinson			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Multipathologie en farmacologie bij ouderen; Neurologische aandoeningen; Zorgvoorzieningen voor ouderen.

Naslagwerken:

Reader: *Geriatric, dagelijkse praktijk. Algemene aspecten*. Auteurs: Afschrift, M., Leners J-C, e.a. Uitgeverij: Pfizer, Editie 2 / 2002, ISBN 90-804292-4-4.

Handboek: *Merck Manuel Leef tijd en gezondheid 2008*. Auteurs: Merck & Co.

Uitgeverij: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031347582.

Handboek: *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatrie*. Auteurs: Rikkert, O., Flamaing, J., e.a. Uitgeverij: De Tijdstroom, Editie 2008, ISBN 978 90 5898 1394.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 3 – 4 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.2 - 1.3 - 1.4 - 2.1 - 2.3 - 3.1 - 4.1 - 4.3

Docent(en):

Deelopleidingsondereel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.3 - Interdisciplinaire aanpak bij revalidatie

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Onderwijsstaal:

Nederlands

Revalidatiezorg is een paraplueterm in die zin dat er verschillende categorieën van revalidatiepatiënten onder deze noemer bestaan. Per categorie kan een zorgpad worden uitgeschreven, met een aantal gezamenlijke kenmerken. Eén voorbeeld daarvan is het multidisciplinaire aspect. Diverse teamleden delen hun expertise en werken samen naar vooropgestelde doelen toe. De verpleegkundige heeft in elk van deze processen een belangrijke rol die vanuit verschillende invalshoeken kan worden bekeken.

Een eerste belangrijke stap (in elk zorgproces) is het verkrijgen van gegevens over de zorgbehoefte door een gerichte, en toch voldoende uitgebreide anamnese. Op basis daarvan kan een individueel en ziektebeeldgericht verpleegplan worden opgesteld, mono-, multi- en/of interdisciplinair. Daarnaast is een goede observatie van de houding en het gedrag van de zorgvrager en naaste(n) belangrijk als aanvullende informatie. Deze gegevens moeten toelaten een beeld te vormen enerzijds van het gezondheidspatroon van de zorgvrager in de periode voor het event waarbij een tekort aan zelfzorg is ontstaan en anderzijds van de complexiteit van het zorgtekort. Het verschil tussen de actuele en wenselijke situatie kan zo beter in beeld worden gebracht, i.f.v. het bepalen van revalidatiedoelen. Inzicht in zelfmanagementmogelijkheden is belangrijk. In dit geheel zit de rol van organisator, coördinator en vooral bemiddelaar verwerkt.

Een andere belangrijke taak en vaardigheid is correct en gepast kunnen informeren, adviseren en voorlichting geven betreffende het procesverloop en de uitvoering van de revalidatiezorg, met eventuele praktische tips die het revalideren en later de stap naar huis vergemakkelijken. Zij/hij neemt haar/zijn verantwoordelijkheid om het realiteitsgehalte van het proces te bewaken. Hij/zij doet dit vanuit een interdisciplinaire achtergrond en met het nodige overleg, op een didactisch verantwoorde wijze. Verder bewaakt hij/zij de continuïteit en kwaliteit van het verloop van de revalidatie (intra- en transmurale). Hiervoor beschikt de verpleegkundige over de nodige kennis en skills m.b.t. meetinstrumenten om procesindicatoren te objectiveren en ervaringen van de cliënt in kaart te brengen.

Als clinicus en uitvoerder kiest de verpleegkundige interventies (al dan niet gedelegeerd) in functie van de beoogde resultaten om doelgerichte verandering/stabiliteit in de gezondheid en bestaanssituatie te bewerkstelligen.

Het revalidatieproces kan van dichtbij worden bekeken en geïntervenieerd, zoals eerder beschreven, maar kan ook vanuit een metaperspectief worden bestudeerd. Hiervoor dient de verpleegkundige te beschikken over inzicht in de gezondheidsbeleving, de dreiging van en aanwezigheid van ziekte(n), het copinggedrag en inzicht in motivatie in noodzaak tot therapietrouw. Daarom wordt de nadruk gelegd op het belang van kennis over de psychosociale gevolgen van stoornissen, beperkingen en handicaps.

Doelstellingen

De student:

kan het geriatrisch profiel invoegen in diverse zorgprogramma's voor revalidatie
bewaakt met zorginhoudelijke en organisatorische interventies, zowel intra-, trans-, als extramuraal het proces dat erop gericht is om de oorzaak van de ziekte zo gunstig mogelijk te beïnvloeden en de zorgvrager in een zo vroeg mogelijk stadium in de best mogelijke fysieke, psychische en sociale conditie te brengen of te houden

kan een analyse maken van de prioriteiten/mogelijkheden van de individuele gerontologische/geriatrische cliënt op basis van diens persoonlijke achtergrond, in functie van het herstelproces

benadrukt het belang van continuïteit van fysio- en ergotherapie (transmurale) bij ouderen in het kader van zelfredzaamheid

kan een multidisciplinair team samenstellen en afstemmen op de specifieke problematiek

beschikt over goede communicatieve vaardigheden om op te treden als intermediair tussen de zorgvrager, diens naasten en het multidisciplinaire team, om overlap en tekorten in de revalidatiezorg te voorkomen

kan gebruik maken van geschikte instrumenten om, in functie van interprofessionele samenwerking, relevante informatie door te geven (en overleg te plegen) met het oog op de continuïteit in de zorg

beschikt over goede communicatieve vaardigheden om te informeren en/of een gesprek te voeren met de cliënt over de effecten van beperkingen op het sociale leven, over het over/onderschatten van specifieke fasen in het revalidatieproces en dergelijke meer

kan de gerontologische/geriatrische cliënt overtuigen van de bijdrage van andere beroepsgroepen in het revalidatieproces en het belang van therapietrouw

kan bij het plannen van de zorg rekening houden met de functionele status, de leefomgeving van de oudere en de draagkracht van de mantelzorger

beschikt over kennis van de psychosociale gevolgen bij het ontstaan van stoornissen, beperkingen en handicaps.

kan zijn/haar deskundigheid aanwenden bij het vaststellen, bijstellen en uitvoeren van beleid, onder meer het opstellen van criteria voor (zelf)zorg, zowel intra- als extramuraal, die ontstaan als gevolg van ziekte en behandeling

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 2
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 2	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Interdiscipl aanpak revalidatie/Kine ergo in geriater afdeling en thuis			
Cursus	Leertekst GER: Interdiscipl aanpak revalidatie/Logotherapie slikstoornissen maaltijdbegeleiding			
Cursus	Leertekst GER: Interdiscipl aanpak revalidatie/Neurovasculaire accidenten			
Cursus	Leertekst GER: Interdiscipl aanpak revalidatie/Zintuigen - posturale houding			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding:

deeltraject 2: Verlenen van zorg op maat 2V / Zorgthema 3 De oudere zorgvrager

deeltraject 3: Multipathologie en farmacologie; Locomotorische aandoeningen.

Naslagwerken:

Reader: *Geriatric, dagelijkse praktijk. Algemene aspecten*. Auteurs: Afschrift, M., Leners J-C, e.a. Uitgeverij: Pfizer, Editie 2 / 2002, ISBN 90-804292-4-4.

Handboek: *Merck Manuel Leefstijl en gezondheid 2008*. Auteurs: Merck & Co.

Uitgeverij: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031347582.

Handboek: *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatrie*. Auteurs: Rikkert, O., Flamaing, J., e.a. Uitgeverij: De Tijdstroom, Editie 2008, ISBN 978 90 5898 1394.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 3 – 4 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.2 - 1.3 - 1.4 - 1.5 - 2.1 - 2.2 - 2.3 - 3.1 - 4.1 - 4.2 - 4.3

Docent(en):

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.4 - Urologie en nefrologie

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:

deel van een
opleidingsonderdeel

Incontinentie is een zeer belangrijke uitlokkende factor voor een beperkte tot negatieve levenskwaliteit. Veel mensen op latere leeftijd worden er mee geconfronteerd en weten niet wat te doen. Soms wordt het ook beschouwd als zijnde normaal bij het verouderingsproces. Het gevaar bestaat dat te weinig aandacht wordt besteed aan deze problematiek, wat mogelijk resulteert in een spiraalvorming van verhoogd valrisico, slaapproblemen, zorgafhankelijkheid en zo meer. De verpleegkundige moet daarom weten wat er onder deze paraplueterm kan worden geplaatst, welke lichamelijke veranderingen (anatomie, functionele beperking e.d.) op latere leeftijd kunnen leiden tot incontinentie en welke gepaste interventies effect kunnen hebben. Ook de beleving van de incontinentieproblematiek is van uiterst belang. Vanuit deze deskundigheid kan de verpleegkundige tips meegeven om de impact van de incontinentie op de zelfstandigheid in het dagelijkse leven te beperken.

Onderwijsstaal:

Nederlands

Naast deze problematiek zijn er nog verschillende nefrologische ziektebeelden die vaak op latere leeftijd boven water komen. Een voorbeeld daarvan is het falen van de nieren (stoornis) uiteindelijk met dialyse tot gevolg. De zelfzorgactiviteiten en zelfredzaamheid van dialysepatiënten wordt zwaar op de proef gesteld. Echter, ondertussen zijn er verschillende voorzieningen en toepassingen beschikbaar voor personen met nierdialyse waardoor de normale dagbesteding makkelijker kan worden gerespecteerd. In die zin kan de verpleegkundige als begeleider en coördinator een belangrijke rol spelen in de afstemming van intra-, extra en transmurale zorg tot een continu zorgproces. Hij/zij moet de nood aan aspecten van zorg trachten te detecteren en te bespreken. En zij/hij ontwikkelt een kritische reflecterend vermogen over zorgaspecten zoals dieetmaatregelen, tegen een ethisch geladen achtergrond.

Doelstellingen

De student :

kent de fysiologie en het functioneren van de nieren en het urogenitaal stelsel

kent de meest voorkomende ziektebeelden, en oorzakelijke factoren, bij de ouderen

kan een onderscheid maken naar stoornis – beperking – handicap

kan individuele en gerichte interventies aanbieden m.b.t. incontinentie om de zelfstandigheid te bevorderen in de thuissituatie

heeft kennis van indicatoren van de nierfunctie

kan labo-resultaten observeren en afwijkingen opmerken

kan nierfunctievervangende therapieën benoemen

kent de principes van dialyseren en kan de gerontologische/geriatrische cliënt educeren

kent de toepassingsmogelijkheden om dialyse te integreren in het dagelijkse leven

kan deelnemen aan een ethisch gewogen gesprek over dialyseren

kan de gerontologische/geriatrische cliënt advies geven naar voedingsbeleid bij dialysegerontologische/geriatrische cliënten

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 2
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 2	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Urologie en nefrologie/Dialyse			
Cursus	Leertekst GER: Urologie en nefrologie/Incontinentieproblematiek			
Cursus	Leertekst GER: Urologie en nefrologie/Medische aspecten			
Cursus	Leertekst GER: Urologie en nefrologie/Voeding en ethiek			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Multipathologie en farmacologie; Urologische en nefrologische aandoeningen.

Naslagwerken:

Reader: *Geriatric, dagelijkse praktijk. Algemene aspecten*. Auteurs: Afschrift, M., Leners J-C, e.a. Uitgeverij: Pfizer, Editie 2 / 2002, ISBN 90-804292-4-4.

Handboek: *Merck Manuel Leefstijl en gezondheid 2008*. Auteurs: Merck & Co.

Uitgeverij: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031347582.

Handboek: *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatrie*. Auteurs: Rikkert, O., Flamaing, J., e.a. Uitgeverij: De Tijdstroom, Editie 2008, ISBN 978 90 5898 1394.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 4 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.3 - 2.1 - 2.3 - 4.1 - 4.3

Docent(en):

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.5 - Hartfalen

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Op 20 (tot op een halve)

Leerinhoud

Het hart is de motor van het lichaam. Echter, met toenemende leeftijd neemt de kans op hart- en vaatandoeningen opmerkelijk toe. Voor een gedeelte komt dit door natuurlijke slijtage, maar ook andere factoren zoals leef- en eetgewoonte, sociale omstandigheden en activiteitenpatroon hebben een belangrijke invloed op aandoeningen aan het hart. Met een uitgebreid medicatieassortiment kunnen verschillende functionele veranderingen aan het hart- en bloedvatstelsel worden opgevangen. Doch, stelselmatig wordt de oudere cliënt meer en meer hulpmiddel- en zorgafhankelijk door afname van de (i)ADL-capaciteiten, zowel intra- als extramuraal. De verpleegkundige weet waarop hij moet letten tijdens het contact met de oudere cliënt, en welke signalen betrekking hebben op hartfalen. Coping en therapietrouw zijn in deze zin belangrijke aandachtspunten voor de verpleegkundige als observator en begeleider daar de ziekte, de therapie en het leven met beperkingen vaak een deuk is in het psychisch evenwicht.

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:

deel van een
opleidingsonderdeel

Als het hart eenmaal faalt en de therapie verliest de greep op de situatie dan kunnen efficiënte verpleegkundige interventies levensnoodzakelijk zijn. De verpleegkundige is vaak als eerste bij de cliënt en moet een inschatting kunnen maken van de aard en ernst van de situatie. Hiervoor moet hij kunnen beroep doen op zijn/haar kennis en inzicht m.b.t. acute en/of chronische hart- en vaatziekten. Een snelle terugkoppeling naar multimorbiditeit in de individuele medische achtergrond is belangrijk. Als coördinator en educator heeft de hartfalen nurse voor maar zeker ook na zo een acute fase een belangrijke taak in o.a. het bewaken van de opvolging van leefregels (voldoende beweging), herkennen van symptomen, hoe te handelen bij verslechtering, inschakelen van andere disciplines, opnemen van de patiënt in het zorgpad hartfalen, inzetten van ondersteunende instanties etc. Laagdrempelige hulpverlening is in deze context belangrijk voornamelijk in het onder controle houden van de complexiteit van de hartfalenproblematiek o.w.v. de link met andere geriatrische problemen zoals valaccidenten en dergelijke meer.

Onderwijsstaal:

Nederlands

De verpleegkundige beschikt aldus over de nodige fysiologische kennis maar ook organisatorisch inzicht om de continuïteit in de ketenzorg te bewaren. Hij/zij is zich tevens bewust van het belang van een multidisciplinaire inbreng daar het vaak zinvol is voor personen met hartfalen om de lichaamsbeweging aan te passen en de voedingswijze af te stemmen. Het multidisciplinaire team wordt tevens ingeschakeld in het kader van ontslagplanning.

Doelstellingen

De student:

kent de fysiologie en het functioneren van het hart en het cardiovasculair stelsel
onderscheidt de vorm van hartfalen met oorzakelijke factoren, bij de ouderen
kan de symptomatologie van een acute en chronische situatie benoemen
kan een onderscheid maken naar stoornis – beperking – handicap
kan de complexiteit van de multimorbiditeit bij ouderen met hartfalen analyseren (differentiaaldiagnose)
kan individuele en gerichte interventies aanbieden om de zelfstandigheid te bevorderen in de thuissituatie
heeft kennis van indicatoren van de hartfunctie
kan labo-resultaten interpreteren naar afwijking (spierwerking, circulatievermogen, ...)
kan de gerontologische/geriatrische cliënt educeren naar levensstijl en -gewoonten
kan de gerontologische/geriatrische cliënt advies geven naar voedingsbeleid bij hartfalen gerontologische/geriatrische cliënten

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 2
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 2	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Hartfalen/Fysiotherapie			
Cursus	Leertekst GER: Hartfalen/Hartfalen nurse			
Cursus	Leertekst GER: Hartfalen/Medische aspecten			
Cursus	Leertekst GER: Hartfalen/Voeding en ethiek			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Multipathologie en farmacologie; Verpleegkundige zorgaspecten bij ouderen; Respiratoire en circulatoire aandoeningen.

Naslagwerken:

Reader: *Geriatric, dagelijkse praktijk. Algemene aspecten*. Auteurs: Afschrift, M., Leners J-C, e.a. Uitgeverij: Pfizer, Editie 2 / 2002, ISBN 90-804292-4-4.

Handboek: *Merck Manuel Leefstijl en gezondheid 2008*. Auteurs: Merck & Co.

Uitgeverij: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031347582.

Handboek: *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatrie*. Auteurs: Rikkert, O., Flamaing, J., e.a. Uitgeverij: De Tijdstroom, Editie 2008, ISBN 978 90 5898 1394.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.2. - 1.3 - 2.1 - 2.2 - 2.3 - 4.1 - 4.3

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Tijdsorganisatie:	Samengesteld opleidingsonderdeel		
Periode 3	GEZ/10-11/PGBNB-GER/3 - module 3: Aspecten van zorg naar het levenseinde		
Docent(en):	Delen van dit samengesteld onderdeel:	Studie- punt	Weging
De Cuyper Kenny	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.1 - Palliatief landschap	1	1
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.2 - Observatie en evaluatie van pijn	2	2
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.3 - Luisteren als hulpverlener	1	1
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.4 - Ethische en juridische aspecten	1	1
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.5 - Contextuele benadering	1	1
Wegingsfactor: 6			
Quotering:			
Op 20 (tot op een halve)			
Delibereerbaar			
Herkansing: Niet-geslaagde dOLODs	al de niet-vrijgestelde delen zijn te volgen		
	<u>Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)</u>		
	Professionele bachelor in de verpleegkunde		
Soort opleidingsonderdeel:			
samengesteld opleidingsonderdeel			
Trajectschijf: 1			
Soort contract:			
DIP			
Onderwijstaal:			

Docent(en):

Deelopleidingsondereel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.1 - Palliatief landschap

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Op 20 (tot op een halve)

Leerinhoud

De laatste decennia heeft een enorme groei plaats gevonden binnen het domein van de palliatieve zorg. Er kan meer gesproken worden over de dood en de laatste levensfase. Voor personen met een terminale ziekte of aandoening bestaat er meer dan alleen 'hoop op voldoende thuiszorg'. Zowel intra- als extramuraal zijn verschillende structuren en teams opgezet om de persoon (en mantelzorger) met een nood aan palliatieve zorg, te ondersteunen. Als verpleegkundige, met een verhoogde kans om personen in een terminale levensfase te ontmoeten, is het van uiterste belang om naast het kunnen toedienen van comfortzorg, de juiste hulpverleners met een zekere expertise te kunnen inschakelen, alsook de persoon en evt. familie van de nodige informatie te kunnen voorzien en vragen weg te nemen.

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Doelstellingen

De student:
kent eigen grenzen, sterkten en zwakten en weet wanneer deze aan de orde zijn in een bepaalde situatie.
kent eigen krachtbronnen
wendt eigen krachtbronnen aan in functie van zelfzorg
geeft eigen grenzen en zwaktes aan
geeft eigen sterktes aan en weet deze ten volle in te zetten

Onderwijstaal:

Nederlands

heeft kennis en inzicht over de palliatieve zorgcultuur in België
weet welke structuren op vlak van palliatieve hulpverlening in en buiten het ziekenhuis aanwezig zijn
heeft kennis van de formularia van toepassing voor diverse aanvragen, en kan hierbij begeleiden
heeft inzicht in de rol van de verschillende actoren rondom de persoon in een palliatieve situatie

kent de bevoegdheden van palliatieve zorg
kent de structuur, organisatie van palliatieve zorg

kan een structuurschema of organogram opmaken van de van de Belgische palliatieve zorg en de relaties aangeven tussen de verschillende partners binnen palliatieve zorg
kan gelijkenissen, verschillen, voor- en nadelen aangeven tussen de organisatie van de Belgische organisatie en die van de naburige landen
kan problemen, hiaten en mogelijke verbeteringen aanbrengen binnen de palliatieve zorg

kan thuiszorgondersteunende diensten en –vervangende diensten aanbrengen in functie van de continuïteit van zorg, met het oog op maximale autonomie van de oudere en de mantelzorger

kent de ontstaansgeschiedenis van palliatief supportteam
kent de bevoegdheden en taken van palliatief supportteam
kent de structuur, organisatie van palliatief supportteam
kan een structuurschema of organogram opmaken van het palliatief supportteam in de instelling en de relaties aangeven tussen de verschillende partners in het palliatief supportteam

kent de structuur, organisatie van palliatieve zorg binnen RVT
kan problemen, hiaten en mogelijke verbeteringen aanbrengen binnen de palliatieve zorg in de RVT
kan de stappen bij advanced careplanning uitvoeren

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 3
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 3	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Palliatief landschap/Palliatief landschap			
Cursus	Leertekst GER: Palliatief landschap/Palliatief support team thuiszorg			
Cursus	Leertekst GER: Palliatief landschap/Palliatief support team WZC			
Cursus	Leertekst GER: Palliatief landschap/Palliatief support team ZH			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.
Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Zorgcoördinatie; Palliatieve zorgcultuur.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 3 – 4 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.2 - 1.4 - 2.1 - 2.2 - 2.3 - 3.1 - 4.2 - 6.1 - 6.3.

Docent(en):

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.2 - Observatie en evaluatie van pijn

Wegingsfactor: 2

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Op 20 (tot op een halve)

Leerinhoud

Pijnbestrijding laat nogal eens te wensen over. Niet zozeer de afwezigheid van pijnmedicatie en ander pijnbehandelingstechnieken is de oorzaak hiervan, maar het feit dat de bestaande pijnbestrijdingsmogelijkheden nog onvoldoende worden benut. Van alle hulpverleners in de gezondheidszorg heeft een verpleegkundige het meest contact met patiënten en daardoor heeft hij/zij een zeer belangrijk aandeel in het vaststellen en bestrijden van pijn. Door de specifieke deskundigheid van verpleegkundigen en de laagdrempelige relatie met de patiënt is de verpleegkundige degene tot wie de patiënt zich bij uitstek kan richten. Het is heel belangrijk dat verpleegkundigen blijven beseffen dat zij juist vanwege hun contact met de patiënt heel veel mogelijkheden hebben in de pijnbestrijding. Temeer daar verpleegkundigen en soms ook andere hulpverleners, nog steeds de neiging hebben het verpleegkundig aandeel in het bestrijden van pijn te onderschatten.. De pijnladder met bijbehorende categorieën van pijnmedicatie, neveneffecten en aandachtspunten wordt verdiepend bestudeerd, met de nadruk op het gebruik bij ouderen in een palliatieve fase van het ziekteproces. Verder worden instrumenten voor pijnregistratie uitvoerig besproken.

Studiebelasting: 60u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Doelstellingen

Onderwijstaal:
Nederlands

De student:

- kent de pijncontrole binnen palliatieve zorg en heeft inzicht in de recente (evidence based) verpleegkundige interventies
- heeft kennis van en inzicht in farmacokinetiek / farmacodynamiek
- kent het pijnbeleid van palliatieve zorg
- kent de impact van bepaalde geneesmiddelen bij de specifieke patiënt
- kent mogelijke interacties tussen geneesmiddelen
- observeert en evalueert kritisch de toestand bij patiënt na interventie
- stuurt de zorg zo nodig bij
- erkent de patiënt als belangrijke partner in het geneesmiddelenbeleid
- informeert de patiënt en de omgeving omtrent het effect van bepaalde geneesmiddelen
- overlegt met de arts over het behoud van de autonomie en zelfredzaamheid van de patiënt en de bijdrage van de omgeving bij de geneesmiddelenkeuze
- anticipeert op ongewenste effecten
- observeert en evalueert kritisch de toestand bij patiënt na het toedienen van medicatie

kent de veel voorkomende symptomen binnen palliatieve zorg en heeft inzicht in de recente (evidence based) verpleegkundige interventies

kent het concept totale pijn

kent de methoden om deze vast te stellen (meetinstrumenten)

kan deze methoden toepassen(meetinstrumenten)

kan de verpleegkundige interventies op een deskundige wijze uitvoeren

toetst de interventie af met patiënt en omgeving

kan de geneesmiddelen correct toedienen

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 3
Zelfstudie (52u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 3	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Observatie evaluatie van pijn/idem ondertitel			
Cursus	Leertekst GER: Observatie evaluatie van pijn/Pijncontrole			
Cursus	Leertekst GER: Observatie evaluatie van pijn/Spuitpompen			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.
Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Multipathologie en farmacologie bij ouderne; Verpleegkundige zorgaspecten bij ouderen; Palliatieve zorgcultuur.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 6 – 7 GER BC 2 – 3 GER 1.3. – 2.2. – 4.1. – 4.2.

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Docent(en):

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.3 - Luisteren als hulpverlener

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:
Op 20 (tot op een halve)

Leerinhoud

In het onderdeel Supervisie/intervisie worden wordt vanuit het kader van de systeem- en gedragstherapie aandacht besteed aan zelfzorg. Zelfzorg impliceert op een evenwichtige wijze werkgerelateerde gebeurtenissen kunnen kaderen en delen met collega's. Naast theoretische bagage wordt er ook gewerkt aan vaardigheden nodig om ervaringen te kunnen kaderen en delen met collega's.

Studiebelasting: 30u

Doelstellingen

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

De student:

kent de begrippen draaglast en – kracht

kan beschrijven wat zelfzorg betekent voor de hulpverlener

kan een inschatting maken van de draagkracht en vervolgens draaglast van de gerontologische/geriatrische cliënt, mantelzorger en zorgverlener

kan de balans tussen kracht en last helpen herstellen in functie van zelfzorg

Onderwijstaal:
Nederlands

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 3
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 3	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Luisteren als hulpverlener/Burnout			
Cursus	Leertekst GER: Luisteren als hulpverlener/Intervisie en supervisie			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Psychologie; Gerontopsychologie.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 6 GER BC 2 – 3 GER 2.1. – 2.3. – 2.4. – 3.2. – 3.3

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Docent(en):

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.4 - Ethische en juridische aspecten

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Op 20 (tot op een halve)

Leerinhoud

Het ingaan van de laatste levensfase van de zorgvrager vraagt een heel andere benadering dan voordien het geval was. De kern van het zorgverleners is niet meer gericht op technische vaardigheden, het herstellen van systemisch falen van het lichaam of het opstarten van (ingrijpende) behandelingswijzen. De verpleegkundige, gespecialiseerd in de geriatrische zorgverlening, dient zich te richten op het present zijn, het menswaardig en écht aanwezig zijn. Dit vraagt kennis en inzicht in een aantal begrippenkaders, in een beweging en/of methodiek van zelfbewustwording, om te komen tot een evenwichtige zorgrelatie waarbij de persoon in kwestie (en de omgeving) wordt gehoord, ondersteund en vreedzaam kan sterven. Tegelijk, maar niet in de eerste plaats, mag de situatie een verrijking betekenen voor de verpleegkundige, die zichzelf niet kan verwijten om het 'niet doen'. Om dit ten volle te dragen, is uiteraard ook kennis nodig van juridische elementen die het zorgproces omkaderen.

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Doelstellingen

De student:

kan een beschrijving geven van advanced care planning
kan de gerontologische/geriatrische cliëntenrechten toelichten aan de oudere zorgvrager
kent de principes van wilsverklaring en bewindvoering
kan de principes (zie boven) toepassen in een gesimuleerde situatie

Onderwijstaal:

Nederlands

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 3
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 3	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Ethisch juridische aspecten/Ethische aspecten			
Cursus	Leertekst GER: Ethisch juridische aspecten/Theoretisch begrippenkader			
Cursus	Leertekst GER: Ethisch juridische aspecten/Wilsbeschikking - advanced care planning			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.
Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Recht en ethiek; Zorgvoorzieningen voor ouderen.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 6 GER BC 2 – 4 GER 1.2 - 1.4 - 2.1 - 2.3 - 2.4 - 4.2.

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Docent(en):

Deelopleidingsondereel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.5 - Contextuele benadering

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quoting:
Op 20 (tot op een halve)

Leerinhoud

De verpleegkundige, gespecialiseerd in geriatrische/gerontologische zorgverlening, neemt een zeer belangrijke rol in als bemiddelaar, in het kader van een contextuele benadering. Hij/zij treedt op vanuit een samenwerkingsmodel, als belangenbehartiger van de cliënt en diens systeem en tracht, in multidisciplinair overleg, het zorgproces zo goed mogelijk af te stemmen op de cliënt en z'n systeem. Hij/zij is als het ware de advocaat van de cliënt. Met voldoende en uitgediepte informatie m.b.t. de acute, individuele situatie en het contextueel kader rond de cliënt kan een veiligere omgeving worden gecreëerd voor deze cliënt.

Studiebelasting: 30u
Contacturen per jaar: 8u

Op basis van een deskundig inzicht in de bestaansrol en sociale omkadering van de cliënt, worden verder noden gedetecteerd en vertaald naar vraaggestuurde zorg. Dit gebeurt in samenspraak en na overleg met de patiënt/cliënt om de betrokkenheid en verantwoordelijkheid te delen. Het zorgproces verloopt aan de snelheid die de cliënt wenst (met respect voor verwachtingen etc.), met afbakening waar nodig geacht.

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Vanuit een vertrouwenspositie zal de cliënt (en de familie) ontvankelijker zijn t.a.v. extra of ondersteunende informatie, educatie etc. De verpleegkundige moet hiervoor beschikken over de nodige communicatieve skills.

Doelstellingen

De student:

Onderwijstaal:
Nederlands

kan de context van de oudere cliënt beschrijven
kan een juiste inschatting maken van de plaats van in de context van elke persoon rondom de cliënt
heeft inzicht in het multigenerationeel gebeuren
kan conflicten tussen de kinderen en de oudere cliënt, m.b.t. relatie, loyaliteit etc., beschrijven en analyseren naar achtergrond en onder/achterliggende oorzaak
kan via aangepaste communicatieve vaardigheden een meerzijdige wederkerige positie innemen
kan samen met de oudere cliënt een genogram opstellen
creëert opportuniteiten om roulerende conflicten en destructieve rechtvaardiging om te zetten naar constructieve rechtvaardigheid

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 3
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 3	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Contextuele benadering/Contextuele hulpverlening			
Cursus	Leertekst GER: Contextuele benadering/Mantelzorg			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.
Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Sociale methodiek; Maatschappelijke diagnostiek; Gerontopsychologie.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 4 – 6 – 7 GER BC 2 – 3 – 4 GER 1.4 - 2.1 - 2.2 - 2.4 - 4.1 - 6.3

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Tijdsorganisatie:	Samengesteld opleidingsonderdeel		
Periode 4	GEZ/10-11/PGBNB-GER/4 - module 4: Actuele trends		
Docent(en):	Delen van dit samengesteld onderdeel:	Studie- punt	Weging
De Cuyper Kenny	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.1 - Gezondheidspromotie en patiënteneducatie	1	1
	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.2 - Vrijheidsbeperking en mobiliteit	2	2
Wegingsfactor: 6	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.3 - Malnutritie en voedingstips	1	1
Quotering:	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.4 - Complementaire benadering bij onrust en slaap	1	1
Op 20 (tot op een halve)	- GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.5 - Socio-culturele achtergronden	1	1
Delibereerbaar			
Herkansing: Niet-geslaagde dOLODs	al de niet-vrijgestelde delen zijn te volgen		
	<u>Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)</u>		
	Professionele bachelor in de verpleegkunde		
Soort opleidingsonderdeel:			
samengesteld opleidingsonderdeel			
Trajectschijf: 1			
Soort contract:			
DIP			
Onderwijstaal:			

Docent(en):

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.1 - Gezondheidspromotie en patiënteneducatie

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Het beeld van de samenleving van vandaag kent nog weinig gelijkenissen met een halve eeuw geleden. De bevolking verkleurt, de gemiddelde levensverwachting neemt toe, het wordt nooit meer donker door al de straatverlichting en reclameborden, het verkeer is vervelend en iedereen holt vooruit. Kortom, de ouderen van vandaag hadden zich deze taferelen waarschijnlijk nooit kunnen voorstellen. Als kind hebben ze voornamelijk geleerd te overleven en zeer zelfstandig te kunnen zijn. Vandaag wordt dat 'zelfstandig zijn' meer en meer bedreigd door automatisatie, internet enz., naast de fysieke beperkingen die er vaak al zijn. Ouderen kunnen moeilijker overweg met al deze technologische nieuwigheden, en houden zich liever vast aan oude gewoontes, aan 'gekende' technieken. Bij opname in een ziekenhuis ligt dan vaak plantrekkerij, het streven naar onafhankelijkheid of kortom gedragingen met een risicovol karakter aan de basis van de problematiek, vb. ouderen met valproblematiek door de slechte status van de pantoffels, tapijten overal enz.

Een ander element is het preventief karakter van een gezonde levensstijl en de invloed op de kwaliteit van leven op latere leeftijd.

Onderwijsstaal:

Nederlands

Als hulpverlener is het zeer belangrijk om de reden van opname en/of zorgbehoefte van de oudere cliënt te leren bekijken vanuit de bril van de oudere zelf, meer specifiek naar gedragingen en de wens voor autonomie. De neiging bestaat om zorgen over te nemen, te focussen op het lichamelijk probleem dat NU aanwezig is en in die zin voorbij te gaan aan het verhaal van de oudere cliënt. De oefening om de leefgewoonten en functionele mogelijkheden van de cliënt te implementeren in de huidige samenleving en in het werkingsmechanisme van zorgverleningsdiensten is veel moeilijker, vb. thuisverpleegkundige met een zeer strikt schema komt langs bij oudere voor ochtendtoilet. Om ouderen te ondersteunen bij hun overlevingsdrang in de huidige snelle maatschappij en om de kwaliteit van leven te bewaken door een gezonde levensstijl ligt daarom een belangrijke uitdaging bij de verpleegkundige in de rol van educator en begeleider. De verpleegkundige is de geschikte persoon om gezondheidsvoorlichting te implementeren in het contact met de oudere zorgvrager. In die zin worden methodieken van gezondheidsvoorlichting op een zeer praktische manier aangehaald. Tot slot wordt daarbij gereflecteerd op de maatschappelijke context als beïnvloedende factor van gedrag. Ethische vraagstukken worden bekeken.

Doelstellingen

De student:

kan gezondheidsvoorlichting situeren binnen het ruimere geheel van gezondheidspromotie in de context van de oudere zorgvrager

kan het belang aantonen van gezondheidspromotie naar de collega zorgverleners, de zorgvrager en de omgeving

kan gezondheidspromotie toepassen op verschillende domeinen: acute fase, revalidatiefase, chronische fase

kan een probleemsituatie bij de oudere zorgbehoevende systematisch analyseren en vertalen in een voorlichtingsinterventie

kan hierbij de invloed van de factor 'gedrag' binnen de probleemsituatie kaderen
situeert de gedragingen van de oudere cliënt tegen de achtergrond van de persoonlijke voorgeschiedenis en het nakende levenseinde en binnen de ruimere maatschappelijke context

kan een aanzet geven om gedragingen met een negatief gevolg op een efficiënte manier om te zetten naar positieve gedragingen

treedt op als belangenbehartiger van de oudere patiënt binnen de samenleving

kan ethisch reflecteren over de grenzen van de voorlichting

kan de oudere zorgvrager in een leerproces op een didactisch verantwoorde manier ondersteunen

draagt bij aan de professionalisering van collega zorgverleners door hen mee te betrekken bij gezondheidspromotie op een wijze die aansluit en afgestemd is op de oudere zorgvrager, zonder hem of haar hierin te beperken

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 4
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 4	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Gezondheidspromotie patiënteneducatie/Diabeteseducatie			
Cursus	Leertekst GER: Gezondheidspromotie patiënteneducatie/idem ondertitel			
Cursus	Leertekst GER: Gezondheidspromotie patiënteneducatie/VK specialist wondzorg			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Gezondheidspromotie en didactiek; Multipathologie en farmacologie bij ouderen; Metabole aandoeningen.

Naslagwerken:

Reader: *Geriatric, dagelijkse praktijk. Algemene aspecten*. Auteurs: Afschrift, M., Leners J-C, e.a. Uitgeverij: Pfizer, Editie 2 / 2002, ISBN 90-804292-4-4.

Handboek: *Merck Manuel Leeftijd en gezondheid 2008*. Auteurs: Merck & Co.

Uitgeverij: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031347582.

Handboek: *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatrie*. Auteurs: Rikkert, O., Flamaing, J., e.a. Uitgeverij: De Tijdstroom, Editie 2008, ISBN 978 90 5898 1394.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 3 – 4 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 2.1 - 2.2 - 2.4 - 3.1 - 3.2 - 3.3 - 4.1

Docent(en):

Deelopleidingsondereel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.2 - Vrijheidsbeperking en mobiliteit

Wegingsfactor: 2

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 60u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

De populatie in een acuut ziekenhuis is sterk veranderd doorheen de laatste decennia. Ontwikkelingen in de farmaceutische industrie, hoogkwalitatieve technologische ontwikkelingen en langs de andere kant strenge socio-economische omstandigheden hebben zeker een belangrijke bijdrage geleverd. Zeer binnenkort zal meer dan 65% van de patiëntenpopulatie ouder zijn dan 75 jaar. Deze populatie vraagt een meervoudige, multidisciplinaire benadering met een scherpe aandacht voor complicaties, nevenwerkingen en negatieve outcomes. Voorbeelden die frequent voorkomen, zijn doorligwonden door verminderde mobiliteit, algemene achteruitgang etc., alsook verwardheid als gevolg van een gewijzigd medicatieschema of gewoon een veranderde omgeving. Om patiënten in een fase van verwardheid tegen zichzelf te beschermen, worden vaak vrijheidsbeperkende maatregelen toegepast. Echter, ook dit brengt veel risico's met zich mee, waaronder verminderde mobiliteit, incontinentie en doorligwonden. Het geeft m.a.w. aanleiding tot een vicieuze cirkel. De verpleegkundige moet in dat kader een evenwichtige, ethisch-juridisch weloverwogen beslissing kunnen nemen, met oog voor de kwaliteit van de zorgverlening en een menswaardige kwaliteit van leven voor de patiënt/cliënt.

Onderwijsstaal:

Nederlands

Om de vicieuze cirkel te doorbreken, wordt daarom de nadruk gelegd op een juiste differentiaaldiagnose kunnen maken tussen vocht- en drukletsels, op het implementeren van op wetenschappelijke literatuur gebaseerde kennis m.b.t. preventieve maatregelen voor doorligwonden die weinig tijdrovend zijn (passend in de huidige zorgcontext), een correcte keuze kunnen maken uit het gamma van wondzorgmaterialen o.b.v. een goede wondcategorisatie, op het kunnen doorlopen van een ethisch-juridisch correcte en weloverwogen beslissingsproces in functie van vrijheidsbeperking.

Het is een grote uitdaging voor de verpleegkundige, om samen met de andere disciplines, de juiste keuzes te maken om de zorgverlening af te stemmen op de behoeften en verwachtingen van de cliënt en familie, met voldoende oog voor gedeelde besluitvorming/betrokkenheid en positieve outcomes zoals bewaren/bevorderen van de zelfredzaamheid, vermijden van complicaties, een veilig en efficiënt zorgproces etc.

Doelstellingen

De student:

detecteert predisponerende en uitlokkende factoren voor decubitus aan de hand van klinische observatie en meetinstrumenten

kan een differentiaaldiagnose stellen tussen vochtletsels en decubitusletsels

heeft inzicht in de waarde en toepassing van preventieve maatregelen

kan een onderscheid maken naar huidbeschadiging (categorie) om een keuze te maken naar wondmateriaal

kan verschillende alternatieven overwegen en toepassen m.b.t. vrijheidsbeperking

kan een juridisch-ethische beslissing nemen m.b.t. vrijheidsbeperking

kan een logische beslissingsboom opstellen als geldende richtlijn om over te gaan tot vrijheidsbeperking

duidt het belang aan van een actieve dagbesteding in het kader van onrust en wegliepgedrag (als aanzet tot vrijheidsbeperking)

kan een creatieve daginvulling opstellen, toegepast op de individuele zorgvrager, in overleg met andere disciplines, de cliënt zelf en de familie

Werkvormen

Werkvorm	Spreading	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 4
Zelfstudie (52u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 4	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Vrijheidsbeperking mobiliteit/Alternatieven bij vrijheidsbeperking			
Cursus	Leertekst GER: Vrijheidsbeperking mobiliteit/Decubitus			
Cursus	Leertekst GER: Vrijheidsbeperking mobiliteit/Reactivatie			
Cursus	Leertekst GER: Vrijheidsbeperking mobiliteit/Wettelijk kader en kritische reflectie bij vrijheidsbeperking			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding:

deeltraject 1: Verlenen van zorg op maat 1V / Zorgthema 1 Dagelijkse zorg

deeltraject 2: Verlenen van zorg op maat 2V / Zorgthema 3 De oudere zorgvrager

deeltraject 3: Verpleegkundige zorgaspecten bij ouderen.

Naslagwerken:

Reader: *Geriatric, dagelijkse praktijk. Algemene aspecten*. Auteurs: Afschrift, M., Leners J-C, e.a. Uitgeverij: Pfizer, Editie 2 / 2002, ISBN 90-804292-4-4.

Handboek: *Merck Manuel Leef tijd en gezondheid 2008*. Auteurs: Merck & Co.

Uitgeverij: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031347582.

Handboek: *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatric*. Auteurs: Rikkert, O., Flamaing, J., e.a. Uitgeverij: De Tijdstroom, Editie 2008, ISBN 978 90 5898 1394.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 3 – 4 – 7 GER BC 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.3 - 2.3 - 3.1 - 4.1 - 4.3 - 5.1

Docent(en):

Deelopleidingsondereel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.3 - Malnutritie en voedingstips

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Op 20 (tot op een halve)

Leerinhoud

Voeding is een levensnoodzakelijk iets. Het lichaam functioneert niet meer zoals het zou moeten indien het onvoldoende brandstof binnen krijgt. In derde wereld landen, maar ook in de ontwikkelde landen, vechten mensen om eten.

Verpleegkundigen en andere hulpverleners onderbreken de zorgverlening om even gaan te eten. En toch blijkt voeding en aanverwante problemen zoals ondervoeding geen makkelijk onderwerp. Het lijkt allemaal logisch, en toch worden patiënten in ondervoede omstandigheden opgenomen, zonder dat dit wordt opgemerkt. Of erger nog, patiënten geraken ondervoed ten gevolge van de ziekenhuisopname, zonder dat hier iets wordt aangedaan. Vooral de oudere zorgvrager is hiervoor zeer gevoelig.

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:

deel van een
opleidingsonderdeel

De verpleegkundige staat zeer nauw in contact met de oudere zorgvrager en is daarom de geknpte persoon om oog te hebben voor de voedingstoestand en risicofactoren m.b.t. malnutritie. Daarom wordt hier aandacht besteed aan parameters van een gezond gevoed lichaam, aan risicofactoren en aan indicatoren van ondervoeding. Aangezien de oudere zorgvrager verspreid in het ziekenhuis wordt opgenomen, is het zinvol om malnutritie bij verschillende patiëntengroepen te bespreken, dan een onderscheid te maken naar leeftijd.

Verder worden praktische tips besproken over hoe de zorgverlener een aangepast voedingsbeleid er ten eerste zou kunnen uitzien, en ten tweede hoe dat kan worden geïmplementeerd in de instelling.

Tot slot is het niet makkelijk om te koken naar ieders mond, zeker niet voor een populatie die gekenmerkt wordt door multipathologie, verminderde smaak, lichamelijke beperkingen etc. Een ander belangrijk aspect van de maaltijd naast het koken, is hoe het wordt gepresenteerd, m.a.w. de frequentie van maaltijden, de hoeveelheid per keer, de samenstelling, de omgeving enz. De populatie die in het algemeen het zwaarste zorgprofiel heeft en die zeker een aangepaste benadering nodig hebben, zijn de personen met dementie. In die zin wordt hier extra aandacht aan besteed en worden ook voor deze cliënten praktische tips voorzien zodat voorzien kan worden in de voedselbehoeften.

Onderwijstaal:

Nederlands

Doelstellingen

De student:

integreert de voedingsgewoonte in de anamnese zodat voldoende informatie over de periode voor de ziekenhuisopname wordt verzameld

kan het belang van een goede voeding onderstrepen

kent fysiologische parameters die te maken hebben met de voedingstatus

kan een screeningsinstrument hanteren en interpreteren in casu de oudere zorgvrager

registreert belangrijke parameters m.b.t. de voedingstatus in het verpleegdossier

kan risicofactoren aanduiden die kunnen leiden tot ondervoeding

kan het gebruik van bijvoedingen afwegen ten aanzien van een traditionele maaltijd

kent de belangrijkste bestanddelen van een volwaardige maaltijd

kan een voedselschema opstellen dat voorziet in de dagelijks aanbevolen hoeveelheid, afgestemd op de oudere cliënt

kan het gebruik van vloeibare bijvoedingen integreren in de dagactiviteiten

kan de omgeving aanpassen opdat de oudere cliënt meer zin krijgt om te eten

.

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 4
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
0			0%	Ja	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Malnutritie en voedingstips/Maaltijdbeleid			
Cursus	Leertekst GER: Malnutritie en voedingstips/Malnutritie			
Cursus	Leertekst GER: Malnutritie en voedingstips/Voeding bij personen met dementie			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Multipathologie en farmacologie bij ouderen; Verpleegkundige zorgaspecten bij ouderen.

Naslagwerken:

Reader: *Geriatric, dagelijkse praktijk. Algemene aspecten*. Auteurs: Afschrift, M., Leners J-C, e.a. Uitgeverij: Pfizer, Editie 2 / 2002, ISBN 90-804292-4-4.

Handboek: *Merck Manuel Leefstijl en gezondheid 2008*. Auteurs: Merck & Co.

Uitgeverij: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031347582.

Handboek: *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatrie*. Auteurs: Rikkert, O., Flamaing, J., e.a. Uitgeverij: De Tijdstroom, Editie 2008, ISBN 978 90 5898 1394.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 4 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.2 - 2.1 - 2.4 - 3.1 - 4.1 - 5.1 - 5.3

Docent(en):

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.4 - Complementaire benadering bij onrust en slaap

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Leerinhoud

Op 20 (tot op een halve)

Een omgeving van een zorginstelling blijft altijd anders dan het aanvoelen om thuis te zijn. Dit kan vaak de aanleiding zijn voor onwennigheid, onrust, spanning, ... en mogelijk een veranderd slaappatroon. In die zin is een belangrijke taak voor de verpleegkundige weggelegd om het zorgproces zo goed als mogelijk af te stemmen op de gewoonten en het normale levenspatroon van de cliënt in zijn/haar individuele context. Behalve de veranderde omgeving bestaan er nog tal van andere uitlokkende factoren van onrustig of afwijkend gedrag. Belangrijk is dat de verpleegkundige erkent dat het gedrag niet overstemt met de persoon in kwestie en dat hij/zij opzoek gaat naar een mogelijke uitleg hiervoor. Straffen en belonen is ver verleden tijd en dient vervangen te worden door een doorgedreven professionele empathische houding.

Studiebelasting: 30u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:

deel van een
opleidingsonderdeel

In een eerste fase zal de verpleegkundige aldus moeten trachten een correct beeld te schetsen van de cliënt door een gerichte anamnese naar leefgewoonten, medicatiegebruik, angsten en dergelijke meer. In een tweede fase wordt de situatie besproken in team, al naargelang de complexiteit van het probleem. In een volgende stap kan op die manier worden gezocht naar een geschikte, warme en vertrouwde methodische benadering voor de cliënt. Complementaire of aanvullende handelwijzen zoals het gebruik van muziek (op de achtergrond), massage, aromatherapie en dergelijke worden als volwaardig niet-medicamenteus alternatief beschouwd en zouden deel moeten uitmaken van het kwaliteitsbeleid van de instelling. De implementatie van deze werkwijzen wordt uitgebreid aangehaald.

Onderwijsstaal:

Nederlands

Doorheen het verouderingsproces verandert het slaappatroon en het activiteitsniveau van de cliënt ook behoorlijk, in die zin dat de verpleegkundige met deze gegevens moet rekening houden bij het opmaken van het zorgplan. De afweging van een middagslaap, het gebruik van een slaapmutsje, het langdurig gebruik van slaapmedicatie, een aangepaste dagindeling en zo meer nemen toe aan belang wanneer de sociale activiteiten stilaan afnemen, de oudere cliënt meer en meer tijd alleen doorbrengt en/of zorgafhankelijker wordt. Vooral de invloed van slaapmedicatie op het dagritme en het potentieel verhoogd risico op geriatrische syndromen moet voldoende aandacht krijgen. Kennis van zaken en voldoende creativiteit is dan voor een hulpverlener een must!

Doelstellingen

De student:

kan aromatherapie toepassen in de situatie van overactief, agressief, ongepast gedrag en onrust
kent de toepassingsmogelijkheden van aromatherapie in het kader van comfortzorg
kan onrust plaatsen in de context van een geriatrisch syndroom en/of pathologie
kan omgaan met agressief gedrag bij personen met dementie
kan de fysiologische en omgevingsfactoren in kaart brengen die mogelijk aanleiding geven tot onrustig gedrag
past de zorgverlening aan aan het cliëntsysteem om aan te sluiten bij het normale leefpatroon

kent de betekenis en achtergrond van muziektherapie

heeft inzicht in de toepassingen van muziektherapie, in specifieke situaties (vb. angst, vrees, nervositeit)

heeft inzicht in het normale slaappatroon

kan wijzigingen ten gevolge van het verouderingsproces aangeven

kan de invloed van polyfarmacie aanduiden op het slaappatroon

kan de invloed van slaapmedicatie aanduiden op het activiteitengedrag tijdens de dag

kent de gevolgen van plotse onthouding van (slaap)medicatie

kan middelenmisbruik in het kader van slaapproblematiek en zelfredzaamheid detecteren

kent alternatieven in het kader van slapeloosheid (niet-medicamenteus)

kent het obstructief slaap apneusyndroom en de behandeling ervan

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 4
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 4	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Compl. therapieën bij onrust en slaap/Aromatherapie			
Cursus	Leertekst GER: Compl. therapieën bij onrust en slaap/Muziektherapie			
Cursus	Leertekst GER: Compl. therapieën bij onrust en slaap/Omggaan met agressie bij pers. met dementie			
Cursus	Leertekst GER: Compl. therapieën bij onrust en slaap/Slaapproblematiek			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Palliatieve zorgcultuur; Multipathologie en farmacologie; Verpleegkundige zorgaspecten bij ouderen.

Naslagwerken:

Reader: *Geriatric, dagelijkse praktijk. Algemene aspecten*. Auteurs: Afschrift, M., Leners J-C, e.a. Uitgeverij: Pfizer, Editie 2 / 2002, ISBN 90-804292-4-4.

Handboek: *Merck Manuel Leef tijd en gezondheid 2008*. Auteurs: Merck & Co.

Uitgeverij: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031347582.

Handboek: *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatrie*. Auteurs: Rikkert, O., Flamaing, J., e.a. Uitgeverij: De Tijdstroom, Editie 2008, ISBN 978 90 5898 1394.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 4 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 GER 1.1 - 1.2 - 2.1 - 2.2 - 3.1 - 4.1 - 6.2

Docent(en):

Deelopleidingsondereel

GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.5 - Socio-culturele achtergronden

Wegingsfactor: 1

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Quotering:

Op 20 (tot op een halve)

Leerinhoud

Door ontwikkelingen in de medische wereld en allerhande neemt de gemiddelde levensverwachting beetje bij beetje toe. Dit maakt dat ouderen op latere leeftijd, in een kwetsbare situatie, hetzelfde dan op jongere leeftijd kunnen worden geconfronteerd met levensbelangrijke beslissingen en/of gebeurtenissen, die een plaats moeten krijgen in het levensverhaal, en soms vragen om aanpassing. Het gaat om veranderingen van levensstijl, van de leef/woonsituatie, van de sociale omgeving etc. Dit proces van integratie gaat bij de ene al vlotter dan bij de andere. Vaak wordt de vraag gesteld: waarom nu nog? Maar even vaak zijn de veranderingen onomkeerbaar of niet te ontwijken.

Vereenzaming is een voorbeeld van hoe een individu van een sterke familiale binding, met een uitgebreid sociaal netwerk, kan verzeilen in een status van zorgafhankelijkheid met een steeds kleiner wordend sociaal netwerk door sterfte van leeftijdsgenoten, of familie die op verdere afstand woont. Het is een probleem dat zich niet enkel bij de autochtone bevolking voordoet maar evenzeer allochtone ouderen krijgen te maken met eenzaamheid doordat de familie op verre afstand is gaan wonen.

Om deze zorgvragers op latere leeftijd op een volwaardige manier te benaderen, is het belangrijk om deze zorgvraag te kaderen in het ganse levensverhaal. De cultuur en de sociale omgeving zijn immers belangrijke peilers in de ontwikkeling van elk individu. Zoals de intensiteit pijn verschillend kan worden ervaren door de ene persoon t.a.v. de andere, zo kan elke klacht een andere betekenis hebben waardoor deze zo wordt ervaren. Elke zorgverlener zou zich moeten bewust zijn van dit gegeven, namelijk dat een zorgvraag meer is dan enkel het gevolg van een fysiologische stoornis. Hiervoor is een open-minded benadering van belang tijdens de anamnese. Op die manier kan de zorgverlening worden afgestemd op de cliënt en diens systeem/context. Het is belangrijk dat deze benadering wordt gedragen over de instellingen heen, door een goede communicatie onderling, met respect voor het beroepsgeheim. Een goed en vlot contact, met respect voor elkaars cultuur, opent namelijk deuren waardoor persoonlijke, vraaggestuurde zorg mogelijk wordt, in een aangenaam klimaat.

Onderwijstaal:

Nederlands

Doelstellingen

De student:

benadert de oudere zorgvrager vanuit een holistische visie, m.a.w. hij observeert de zorgvrager met zijn cultuur vanuit de individuele persoon zelf

integreert de levensloopbenadering in de zorgverlening

kan een onderscheid maken tussen major en minor life events

tracht een inschatting te maken van grote veranderingen in het leven van ouderen, op hogere leeftijd

maakt gebruik van een denkkader om de oudere te begeleiden doorheen een fase van grote verandering, vb. verhuis naar zorginstelling, proces van afhankelijkheid, etc.

kan een overzicht maken van actuele en potentiële sterktes en zwaktes in de totale situatie van de oudere zorgvrager, die mogelijk faciliterend dan wel belemmerend zijn voor de aanvaarding van nieuwe levensloopontwikkelingen in de laatste levensfase (evt. aan de hand van meetinstrumenten)

houdt rekening met de sociale en culturele achtergrond van de oudere cliënt om het zorgproces zeer precies af te stemmen toont respect en interesse in andere culturen, tracht de waarden en normen te vertalen naar de Belgische zorgcultuur gaat op zoek naar de betekenis achter de klachten, vnl. bij zorgvragers met een andere cultuur, door een neutrale doch gerichte observatie tijdens de contacten met de patiënt en de familie

kent het probleem van vereenzaming bij thuiswonende ouderen

heeft oog voor signalen van eenzaamheid, ook bij de allochtone thuiswonende ouderen

kan ondersteunende diensten adviezen en/of inschakelen om het gevoel van eenzaamheid bij de oudere cliënt op een

positieve manier te beïnvloeden

stelt op een creatieve manier een plan voor voor een sociaal zorgnetwerk rondom de cliënt

kan signalen van ouderen(be)mishandeling herkennen bij de oudere zorgvrager

kent risicofactoren die aanleiding geven tot ouderenmis(be)handeling

kent meldpunten voor ouderenmis(be)handeling

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 4
Zelfstudie (22u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 4	Schriftelijk examen	100%	Ja	
2	augustus-september	Schriftelijk examen	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Socio-cult. achtergronden/Antropologische visie op allochtone ouderen			
Cursus	Leertekst GER: Socio-cult. achtergronden/Interculturele zorg			
Cursus	Leertekst GER: Socio-cult. achtergronden/Ouderenmis(be)handeling			
Cursus	Leertekst GER: Socio-cult. achtergronden/Transities bij thuiswonende ouderen			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Instap vanuit basisopleiding: deeltraject 3: Gerontopsychologie; Kwetsbare ouderen; Internationale gezondheidszorg.

Naslagwerken:

Reader: *Geriatric, dagelijkse praktijk. Algemene aspecten*. Auteurs: Afschrift, M., Leners J-C, e.a. Uitgeverij: Pfizer, Editie 2 / 2002, ISBN 90-804292-4-4.

Handboek: *Merck Manuel Leef tijd en gezondheid 2008*. Auteurs: Merck & Co.

Uitgeverij: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031347582.

Handboek: *Probleemgeoriënteerd denken in de geriatric*. Auteurs: Rikkert, O., Flamaing, J., e.a. Uitgeverij: De Tijdstroom, Editie 2008, ISBN 978 90 5898 1394.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 4 – 7 GER BC 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.2 - 1.4 - 2.1 - 2.4 - 3.1

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Tijdsorganisatie:

Academiejaar

Docent(en):

De Cuyper Kenny

Wegingsfactor: 6

Quotering:

Op 20 (tot op een halve)

Delibereerbaar

Studiebelasting: 180u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:

enkelvoudig
opleidingsonderdeel

Trajectschijf: 1

Soort contract:

DIP

Onderwijstaal:

Nederlands

Opleidingsonderdeel

GEZ/10-11/BNB-GER/1.2+2.2+3.2 - Bachelorproef

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Leerinhoud

De verpleegkundige met een bijzondere specialisatie dient kennis te hebben van de basisprincipes van management en klinisch leiderschap. Vanuit de deskundigheid moet hij/zij immers de uitvoering van verpleegkundige interventies procesanalytisch en kritisch kunnen bekijken om de zorg (beter) af te stemmen op het cliëntsysteem. Dit gebeurt op een methodische wijze en vanuit een holistische visie. Zij/hij kan systematisch noden en knelpunten detecteren en deze trachten te vertalen naar geïndividualiseerde totaalzorg. De beschikbare recente en relevantie vakliteratuur dient te worden gebruikt als belangrijke informatiebron. Hij/zij moet de rol van projecteigenaar kunnen innemen met oog voor de kwaliteit van zorg en welzijn. Tot slot wordt het belang benadrukt van continue toetsing van procesindicatoren en uiteindelijk outcomes in functie van het gewenste procesverloop.

Doelstellingen

De student:

ontwikkelt een kritische, beredeneerde visie naar de verpleegkundige praktijk

kan het verloop en de uitvoering van verpleegkundige zorgprocessen analyseren en voorstellen doen met het oog op efficiëntie

ontwikkelt kennis en notie van de kwaliteitsbeoordeling van wetenschappelijke literatuur

kan een knelpunt of probleemsituatie (een aanzet tot verbetering van kwaliteit) uit de praktijk vertalen naar een concrete wetenschappelijke vraag

kan een stappenplan, bestaande uit een probleemsituering, doelstellingen, mogelijke acties en evaluatiemethode, opstellen om van een knelpunt tot een 'pluspunt' te komen, rekening houdend met de haalbaarheid in tijd en middelen

kan stimulerende en belemmerende factoren aanduiden tijdens het innovatieproces, en hiermee op een constructieve wijze omgaan

kan de acties uit het stappenplan op een systematische manier integreren/implementeren, met respect voor het team van zorg- en hulpverleners die in de onmiddellijke omgeving ageren, en al dan niet rechtstreeks betrokken zijn

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	1 periode	Periode 1
Zelfstudie (172u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	Periode 4	Bachelorproef	100%	Ja	
2	Periode 4	Bachelorproef	100%	NVT	

Evaluatie gebeurt aan de hand van opgelijste criteria, zie sjabloon leertekst.

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Bachelorproef			

Instap- en studiebegeleiding

Begeleiding wordt voorzien door lectoren.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 1.1 - 1.2 - 1.3 - 2.1 - 2.2 - 4.3 - 6.3 - 6.4

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrische Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Docent(en):	Samengesteld opleidingsonderdeel		
	GEZ/10-11/BNB-GER/1+2+3 - Klinisch onderwijs		
De Cuyper Kenny	Delen van dit samengesteld onderdeel:	Studie- punt	Weging
Wegingsfactor: 20	- GEZ/10-11/BNB-GER/1.3+2.3+3.3 - Professionele ervaring	24	14
Quotering: Op 20 (tot op een halve)	- GEZ/10-11/BNB-GER/1.3+2.3+3.3 - Portfolio	6	6
Delibereerbaar	al de niet-vrijgestelde delen zijn te volgen		
Herkansing: Niet-geslaagde dOLODs	Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid) Professionele bachelor in de verpleegkunde		
Soort opleidingsonderdeel: samengesteld opleidingsonderdeel			
Trajectschijf: 1			
Soort contract: DIP			
Onderwijstaal:			

Studiegebied
Opleiding

Gezondheidszorg
BanaBa in de Geriatrie Gezondheidszorg
Bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding

Tijdsorganisatie:

Academiejaar

Docent(en):

De Cuyper Kenny

Wegingsfactor: 14

Quotering:

Op 20 (tot op een halve)

Herkansing: geen tweede
examenkans mogelijk

Studiebelasting: 720u

Contacturen per jaar: 7u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Onderwijstaal:

Nederlands

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/BNB-GER/1.3+2.3+3.3 - Professionele ervaring

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Leerinhoud

De verpleegkundige, gespecialiseerd in de geriatrie gezondheidszorg, ontwikkelt zich als advocaat van de geriatrie cliënt en zijn/haar omgeving, met oog voor een kwaliteitsvolle en efficiënte vraaggestuurde zorgverlening. De aanleiding van de zorgvraag wordt op een systematische wijze in kaart gebracht, om te komen tot een verpleegkundige praktijk volgens de principes van best evidence based nursing, uitgevoerd op een professionele en interdisciplinaire manier. Het in team werken wordt bevorderd door een zeer divergente blik, met kennis van en respect voor de expertise van andere betrokken beroepsgroepen. Door een gestructureerde en regelmatige evaluatie van zowel de gezondheidsstatus van de cliënt als teamwerkgerelateerde indicatoren wordt het hulpverleningsproces bijgestuurd.

Doelstellingen

De student:
vertrekt geïnformeerd naar de stageplaats/werkveld
formuleert leerdoelen in functie van de te bereiken competenties
plant de nodige interventies om die leerdoelen te bereiken
stuurt zo nodig leerdoelen/interventies bij en houdt rekening met feedback
reflecteert kritisch op het eigen handelen
functioneert als volwaardig lid van het team en past theoretische kennis toe in de praktijk
verwerft een professionele houding, met bijzondere aandacht voor karakteristieken van het geriatrie profiel
kan een correcte inschatting maken van de andere teamleden naar bevoegdheden en capaciteiten, zowel intra- als interprofessioneel
kan zich op een professionele wijze bewegen/samenwerken met een interprofessioneel team, in functie van de doelen van het zorgplan
maakt zich algemene en specifieke methodieken eigen
beschikt over sociale vaardigheden om zich te integreren in het team / patiëntenpopulatie op een flexibele manier

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (7u)	1 academiejaar	periode 1
Stage (600u)	1 academiejaar	periode 1
Zelfstudie (113u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1 en 2	september-juni	Procesevaluatie	100%	Nee	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Professionele ervaring			

Instap- en studiebegeleiding

Begeleiding wordt voorzien door leertrajectbegeleider, een lector en mentoren.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2 – 4 – 5 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 – 4 GER 1.1 – 1.2 – 1.3 – 1.4 – 1.5 – 2.1 – 2.2 – 2.3 – 2.4 – 3.1 – 3.2 – 3.3 – 4.1 – 4.2 – 4.3 – 5.1 – 5.2 – 5.3 – 6.1 – 6.2 – 6.3 – 6.4 – 6.5

Tijdsorganisatie:
Academiejaar
Docent(en):

De Cuyper Kenny

Wegingsfactor: 6

Quotering:
Op 20 (tot op een halve)

Studiebelasting: 180u

Contacturen per jaar: 8u

Soort opleidingsonderdeel:
deel van een
opleidingsonderdeel

Onderwijstaal:
Nederlands

Deelopleidingsonderdeel

GEZ/10-11/BNB-GER/1.3+2.3+3.3 - Portfolio

Toelatingsvoorwaarden (volgtijdelijkheid)

Professionele bachelor in de verpleegkunde

Leerinhoud

Incidentiemethode:

Incidentiemethode wordt gebruikt als didactische methode om de student er toe aan te zetten bewust te staan bij en kritisch te reflecteren over een specifieke en persoonlijke ervaring op het werkveld, gerelateerd aan de beroepsuitoefening.

Observatieopdracht:

De observatieopdracht 'fysieke fixatie' heeft als doel om een kritische en vooral beredeneerde denkwijze te ontwikkelen met betrekking tot de verpleegtechnische handeling vrijheidsbeperking door fysieke fixatie. Voor de uitvoering van deze opdracht wordt een checklist gebruikt, gebaseerd op een masterproef uit de opleiding voor Master in de verpleegkunde en vroedkunde, aan de UA. Deze uitgebreide checklist dient te worden ingevuld op één (vooraf bepaald) moment tijdens de stage, waarbij alle patiënten/bewoners van de afdeling worden geobserveerd die op dat moment zijn gefixeerd. De student gaat na of de afdeling beschikt over een fixatieprocedure of richtlijn en rondt af met een persoonlijke neerslag over de wijze waarop wordt het team van de afdeling beslist om over te gaan tot fysieke fixatie.

Reflectieverslag per themadag (vlg. Korthagen):

Per lesdag wordt gereflecteerd naar de ervaring van wat gehoord werd, wat er nieuw is en/of wat sterk verschilt met de praktijkervaring. Hiermee wordt een aanzet gegeven om de lesinhoud dichter bij het eigen werkveld te brengen en om met een kritische blik te kijken of er een mogelijkheid is om de werkwijze aan te passen.

Doelstellingen

Incidentenmethode:

De student:

leert hoe hij met de hulp van de groepsleden en de begeleider uit een probleemervaring kan groeien reflecteert en staat stil bij een specifieke ervaring met de bedoeling om eruit te leren en te komen tot een nieuwe handelwijze

denkt na op een divergente manier, dit wil zeggen vanuit verschillende benaderingswijzen verkent de probleemsituatie en zoekt naar meerdere geschikte oplossingen voor een specifiek werkprobleem betreft zich op een actieve en vooral constructieve manier in de probleemsituatie van een collega hulpverlener leeft zich in in de situatie van de ander ziet in dat het werken volgens deze incidentmethode bevorderend is voor de samenwerking en teamvorming

Observatieopdracht:

De student:

hanteert een uitgebreid registratieformulier op een correcte manier (tijdstop van afname, waarheidsgetrouw invullen) reflecteert op basis van het resultaat ontwikkelt een kritische, beredeneerde houding t.a.v. fysieke fixatie is op de hoogte van bestaande en gehanteerde protocollen en richtlijnen omtrent fysieke fixatie

Werkvormen

Werkvorm	Spreiding	Startmoment(en)
Contacturen (8u)	2 periodes	periode 3
Zelfstudie (172u)		

Evaluatie

Ex. kans	Moment	Vorm	Gewicht	Herhaalbaar?	Toelichting
1	september-juni	opdracht	100%	Ja	
2	augustus-september	opdracht	100%	NVT	

Studiematerialen (onder voorbehoud)

Medium	Studiemateriaal	Auteur	Uitgever	ISBN
Cursus	Leertekst GER: Portfolio			

Instap- en studiebegeleiding

Bij dit opleidingsonderdeel hoort vakgeïntegreerde studiebegeleiding.

Te verwerven competenties (zie lijst met competenties vooraan)

GER AC 1 – 2- 3 – 4 – 5 – 6 – 7 GER BC 1 – 2 – 3 GER 1.2 – 1.3 – 1.5 – 2.1 – 2.2 – 3.2 – 3.3 – 4.3 – 5.1 – 5.3 – 6.2 – 6.3 – 6.4. – 6.5.

Globaal overzicht studiematerialen (herhaling)

Medium	Studiemateriaal en auteur	Uitgever en ISBN	Code opl. onderdeel	x
Cursus	Leertekst GER: Bachelorproef		GEZ/10-11/BNB-GER/1.2+2.2+3.2	
Cursus	Leertekst GER: Compl. therapieën bij onrust en slaap/Aromatherapie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.4	
Cursus	Leertekst GER: Compl. therapieën bij onrust en slaap/Muziektherapie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.4	
Cursus	Leertekst GER: Compl. therapieën bij onrust en slaap/Omgan met agressie bij pers. met dementie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.4	
Cursus	Leertekst GER: Compl. therapieën bij onrust en slaap/Slaapproblematiek		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.4	
Cursus	Leertekst GER: Contextuele benadering/Contextuele hulpverlening		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.5	
Cursus	Leertekst GER: Contextuele benadering/Mantelzorg		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.5	
Cursus	Leertekst GER: EBN/Blackboard en ICT		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.2	
Cursus	Leertekst GER: EBN/Databanken		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.2	
Cursus	Leertekst GER: EBN/Evidence bases practice		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.2	
Cursus	Leertekst GER: Ethisch juridische aspecten/Ethische aspecten		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.4	
Cursus	Leertekst GER: Ethisch juridische aspecten/Theoretisch begrippenkader		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.4	
Cursus	Leertekst GER: Ethisch juridische aspecten/Wilsbeschikking - advanced care planning		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.4	
Cursus	Leertekst GER: Gerontologisch geriater patiënt/Gerontologie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.1	
Cursus	Leertekst GER: Gerontologisch geriater patiënt/Gerontopsychiatrie - psychosen		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.1	
Cursus	Leertekst GER: Gerontologisch geriater patiënt/Polyfarmacie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.1	
Cursus	Leertekst GER: Gerontologisch geriater patiënt/Therapietrouw		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.1	
Cursus	Leertekst GER: Gezondheids promotie patiënteneducatie/Diabeteseducatie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.1	
Cursus	Leertekst GER: Gezondheids promotie patiënteneducatie/idem ondertitel		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.1	
Cursus	Leertekst GER: Gezondheids promotie patiënteneducatie/VK specialist wondzorg		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.1	
Cursus	Leertekst GER: Hartfalen/Fysiotherapie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.5	
Cursus	Leertekst GER: Hartfalen/Hartfalen nurse		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.5	
Cursus	Leertekst GER: Hartfalen/Medische aspecten		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.5	
Cursus	Leertekst GER: Hartfalen/Voeding en ethiek		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.5	
Cursus	Leertekst GER: Interdisciplaanpak revalidatie/Kine ergo in geriater afdeling en thuis		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.3	
Cursus	Leertekst GER: Interdisciplaanpak revalidatie/Logotherapie slikstoornissen maaltijdbegeleiding		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.3	
Cursus	Leertekst GER: Interdisciplaanpak revalidatie/Neurovasculaire accidenten		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.3	

Cursus	Leertekst GER: Interdiscipl aanpak revalidatie/Zintuigen - posturale houding		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.3	
Cursus	Leertekst GER: Leadership i/d geriater zorg/Clinical leadership		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.1	
Cursus	Leertekst GER: Leadership i/d geriater zorg/Introductie: gerontologisch - geriater patiënt		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.1	
Cursus	Leertekst GER: Leadership i/d geriater zorg/Zorgprogr in acute zorg ZH setting		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.1	
Cursus	Leertekst GER: Leadership i/d geriater zorg/Zorgprogramma geriatrie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.1	
Cursus	Leertekst GER: Luisteren als hulpverlener/Burnout		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.3	
Cursus	Leertekst GER: Luisteren als hulpverlener/Intervisie en supervisie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.3	
Cursus	Leertekst GER: Malnutritie en voedingstips/Maaltijdbeleid		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.3	
Cursus	Leertekst GER: Malnutritie en voedingstips/Malnutritie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.3	
Cursus	Leertekst GER: Malnutritie en voedingstips/Voeding bij personen met dementie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.3	
Cursus	Leertekst GER: Neurologische aspecten/Multiple sclerose		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.2	
Cursus	Leertekst GER: Neurologische aspecten/Parkinsonsyndroom		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.2	
Cursus	Leertekst GER: Neurologische aspecten/Zorgasp bij ouderen met parkinson		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.2	
Cursus	Leertekst GER: Observatie evaluatie van pijn/identificatie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.2	
Cursus	Leertekst GER: Observatie evaluatie van pijn/Pijncontrole		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.2	
Cursus	Leertekst GER: Observatie evaluatie van pijn/Spuitpompen		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.2	
Cursus	Leertekst GER: Palliatief landschap/Palliatief landschap		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.1	
Cursus	Leertekst GER: Palliatief landschap/Palliatief support team thuiszorg		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.1	
Cursus	Leertekst GER: Palliatief landschap/Palliatief support team WZC		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.1	
Cursus	Leertekst GER: Palliatief landschap/Palliatief support team ZH		GEZ/10-11/PGBNB-GER/3.1	
Cursus	Leertekst GER: Portfolio		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.3+2.3+3.3	
Cursus	Leertekst GER: Positie in een interprof. team/Omgaan met functiedifferentiatie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.4	
Cursus	Leertekst GER: Positie in een interprof. team/Overlegtechnieken		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.4	
Cursus	Leertekst GER: Positie in een interprof. team/Rollenspel - hoe delegeren		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.4	
Cursus	Leertekst GER: Positie in een interprof. team/Werken binnen een interprof. team - theorie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.4	
Cursus	Leertekst GER: Professionele ervaring		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.3+2.3+3.3	
Cursus	Leertekst GER: Socio-cult. achtergronden/Antropologische visie op allochtone ouderen		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.5	
Cursus	Leertekst GER: Socio-cult. achtergronden/Interculturele zorg		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.5	

Cursus	Leertekst GER: Socio-cult. achtergronden/Ouderenmis(be)handeling		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.5	
Cursus	Leertekst GER: Socio-cult. achtergronden/Transities bij thuiswonende ouderen		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.5	
Cursus	Leertekst GER: Transmuraliteit/Chronical care management		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.5	
Cursus	Leertekst GER: Transmuraliteit/Onslagmanagement		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.5	
Cursus	Leertekst GER: Transmuraliteit/Woon- en zorgdecreet		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.5	
Cursus	Leertekst GER: Transmuraliteit/Zorgebeleid voor ouderen: voorzieningen en sociale kaart		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.5	
Cursus	Leertekst GER: Urologie en nefrologie/Dialyse		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.4	
Cursus	Leertekst GER: Urologie en nefrologie/Incontinentieproblematiek		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.4	
Cursus	Leertekst GER: Urologie en nefrologie/Medische aspecten		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.4	
Cursus	Leertekst GER: Urologie en nefrologie/Voeding en ethiek		GEZ/10-11/PGBNB-GER/2.4	
Cursus	Leertekst GER: Veranderingsmanagement/Acute sector - klinisch pad		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.3	
Cursus	Leertekst GER: Veranderingsmanagement/Competentiemanagement i/d geriatrie zorgverlening		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.3	
Cursus	Leertekst GER: Veranderingsmanagement/Long term care		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.3	
Cursus	Leertekst GER: Veranderingsmanagement/Meetinstrumenten		GEZ/10-11/PGBNB-GER/1.3	
Cursus	Leertekst GER: Vrijheidsbeperking mobiliteit/Alternatieven bij vrijheidsbeperking		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.2	
Cursus	Leertekst GER: Vrijheidsbeperking mobiliteit/Decubitus		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.2	
Cursus	Leertekst GER: Vrijheidsbeperking mobiliteit/Reactivatie		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.2	
Cursus	Leertekst GER: Vrijheidsbeperking mobiliteit/Wettelijk kader en kritische reflectie bij vrijheidsbeperking		GEZ/10-11/PGBNB-GER/4.2	